Edini slovenski dnevnik
-: v Zedinjenih državah. :-
Velja za vse leto . . . $3.00
-: Ima 10.000 naročnikov :-

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
-: in the United States :-
Issued every day except
-: Sundays and Holidays :-

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 200. — ŠTEV. 200. NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 25, 1915. — SREDA, 25. AVGUSTA, 1915. VOLUME XXIII. — LETNIK XXIII.

ZAVEZNIKA USPEŠNA NA CELI FRONTI.
ZASTAVLJENA POT IZ BREST-LITOVSKA.

VSE NEMŠKE IN AVSTRIJSKE ARMADE SO PRODRLE NAPREJ TER SE NAHAJAJO RUSI ŠE VEDNO NA POLNEM BEGU. — ČRTA RUSOV, NA KATERI SE UMIKAJO, JE SKORO POPOLNOMA ZASTAVLJENA TER SE JE BATI ZAJETJA VELIKE ARMADE. — ZAVEZNIKA STA ZASEDLA KOVEL. — TORPEDIRANJE RUSKE POMOŽNE KRIŽARKE. — 'MOLTKE' NI BIL POTOPLJEN? — IZ NOVEJŠIH POROČIL NI RAZVIDNO, DA BI BILA TA BOJNA LADIJA POTOPLJENA.

Nepojasnjene stvari.

VSE KAŽE, DA SO HOTELI NEMCI S SVOJIM NAPADOM NA PRISTANIŠČE RIGO RAZDEJATI MINE, KI SO SE NAHAJALE PRED UHODOM. — TO SE JIM JE NAJBRŽ TUDI POSREČILO. REVOLUCIJA NA RUSKEM?

Berlin, Nemčija, 24. avgusta. — V dnanjem oficijelnem poročilu glede položaja na Ruskem se glasi: —

"Armada generala Hindenburga: Severoiztočno od Njemena se niso završile nikake večje izpremembe. Na ostalih delih fronte te armade je zaznamovati nadaljne uspehe. V bojih iztočno in južno od Kovna so ujele naše čete devet častnikov in 3600 mož ter zaplenile osem strojnih pušk.

Armada bavarskega princa Leopola: Na ravnini severoiztočno od Kleszeselo in v gozdnatih distriktih in južnoiztočno od tega kraja se je večraj Ruse zopet premagalo. Pri zasledovanju smo prodrli do Bielowieska utrdb. Sovražnik je izgubil na ujetih preko 4500 mož ter 9 strojnih pušk.

Armada generala Mackensena: Vsled naskokov, katere so vprizorile nemške in avstrijske čete, ki so prodrle iztočno od izliva reke Pulva preko Pulve in Buga, so izpraznili Rusi svoje postojanke. Z zasledovanjem se nadaljuje.

Na južno-zapadni fronti od Brest-Litovska se je zavzelo z naskokom neki grič v Kopitov. Naše čete prodirajo skozi močvirnate okraje severoiztočno od Vladova ter zasledujejo včeraj poraženega sovražnika.

Zaveznika sta zasedla Kovel.

London, Anglija, 24. avgusta. — Dunajsko vojno ministrstvo je izdalo sledeče poročilo:

"Severozapadno od Brest-Litovska se je včeraj zlomilo ponovni odpor Rusov v okrajih Vjerhovice in Razna. V zadnjih dneh je ujela armada nadvojvode Jožefa Ferdinanda 1300 Rusov.

Severoiztočno od Vladove so Nemci zopet vrgli nazaj sovražnika ter dosegli nadaljne uspehe.

Avstro-ogrska in nemška kavalerija sta pri zasledovanju udrli v Kovel, ki leži 40 milj severoiztočno od Brest-Litovska ter prodirata naprej v severni smeri."

Iz vseh teh poročil je razvidno, da stojita zaveznika že precej iztočno od Buga ter da je njih kavalerija zasedla važno železniško središče Kovel.

S tem je južna železniška črta iz Brest-Litovska v Kijev in Moskvo za Ruse v Brest-Litovsku v slučaju umikanja odrezana in položaj Rusov v trdnjavi in okolici je zelo opasen, posebno raditega, ker je ogrožena tudi zadnja črta za umikanje.

Ruske finance.

Berlin, Nemčija, 24. avgusta. — Prekmorska agentura navaja vsebino nekega članka v "Vossische Zeitung", v katerem se poroča o tajni seji, katero je baje imel finančni komitej ruskega državnega sveta.

V članku se glasi, da je prejšni ministrski predsednik in finančni minister Kokosov podal kaj pesimistično sliko o finančnem položaju Rusije. Izjavil je, da mora neomejeno izdajanje papirnatega denarja dovesti do narodnega bankerota.

Carski svetnik, profesor Osaro, je izjavil, da se nahaja Rusija pred neposredno finančno katastrofo. Od zaveznikov ni ničesar pričakovati in edino upanje je še Amerika. Zagovarjal je sprejem posojila v Združenih državah za poravnavo municijskih naročil.

Torpedirana ruska pomožna križarka.

Berlin, Nemčija, 24. avgusta. — Nemška admiraliteta je danes objavila, da je neki nemški podmorski čoln pred uhodom v finski zaliv torpediral in potopil neko rusko pomožno križarko.

Potop ribiškega parnika.

London, Anglija, 24. avgusta. — Poroča se, da je bil pred Hullom torpediran neki ribiški parnik ter da so utonili trije možje posadke.

"Moltke" ni bil potopljen?

London, Anglija, 24. avgusta. — Zadnja oficijelna poročila glede pomorske bitke v zalivu Rige niso prinesla nobenega pojasnila. Glasom petrograjskih poročil so bili Nemci poraženi, dočim se iz Berlina sploh ničesar ne čuje. Rusi zatrjujejo sedaj, da se je potopila ali da je bila poškodovana še neka križarka. Ne ve se pa še, če se je nemška križarka, katero je baje torpediral neki angleški podmorski čoln, potopila ali če je bila le stavljena izven boja.

Neko poloficijelno poročilo iz Petrograda pravi, da leži važnost spopada vtem, ker se je Nemcem vsaj za prvo zabranilo, da bi zavzeli ruske postojanke.

Z ruske strani se opisuje morske operacije v zalivu Rige kot neenak boj med staro bojno ladijo Slava' ter nemškimi dreadnoughti. Operacije pa so kljub temu stale Nemce par ladij in eno križarko, ki je zadela na mino.

V noči 17. avgusta sta hotela dva nemška rušilca napasti "Slavo", a nista mogla najti te ladije ter sta se nato srečala z ruskim rušilcem "Novik". Po boju, ki je trajal dvajset minut, je moral en nemški rušilec pobegniti, ker je bil poškodovan. Kmalu nato se je potopil. Tudi drugi nemški rušilec se je moral umakniti iz boja.

Nadalje se zatrjuje, da je bila razdejana tudi neka nemška pomožna križarka.

Potopljena ruska bojna ladija "Slava" je vsebovala 13,516 ton; tri posestrimske ladije so bile potopljene od Japoncev v pomorski bitki dne 27. maja 1905.

Glede poročanega potopa nemškega dreadnoughta "Moltke" še vedno vladajo dvomi. Glasi se, da se je potopilo neko križarko istega tipa, katero delo je izvršil neki angleški podmorski čoln pred pravo bitko v pristanišču Riga.

Nemci so najbrž poslali v zaliv le torpedne čolne in celi namen je obstajal v tem, da se uniči mine, ki so branile uhod v zaliv. Ta namen so Nemci baje tudi dosegli.

Predsednik Dume, ki je poročal v zborniei o veliki zmagi, je bil najbrž precej slabo informiran glede posameznosti.

Praznovanje ruske zmage.

Pred ruskim poslaništvom v Londonu se je vršila danes demonstracija v proslavo pomorske zmage pred Rigo. Ruski poslanik, ki je stopil na balkon s svojo soprogo ob strani, je imel kratek nagovor, v katerem je rekel ,da so dosegli Rusi z božjo pomočjo zmago in da bo tej zmagi sledilo še več zmag, ki bodo prinesle svetu mir.

Tleča revolucija na Ruskem.

V newyorško pristanišče je dospel včeraj parnik "Hellig Olaf" iz Kodanja. Častniki na krovu so izpovedali, da so v Severnem morju angleške križarke trikrat ustavile parnik in da se je dovolilo parniku prosto pot po dovršeni identifikaciji. Med potniki se je nahajal tudi H. W. Zimmerman, ameriški podkonzul v Rostov, Rusija. Zimmerman je bil skozi devet let zastopnik International Harvester Co. v Rusiji ter je izjavil, da se v Rusiji boje izbruha revolucije, če bo armada popolnoma poražena. Že pred par tedni so bili v Petrogradu nabiti plakati, v katerih se je pozivljalo narod, naj se dvigne proti vladi. Slednja je nato odredila vse potrebno, da se prepreči vsaki izbruh nemirov.

Municija za Rusijo.

Tokio, Japonska, 24. avgusta. — Mikado, ministrski predsednik in vojni minister so imeli danes posvetovanje, na katerem sta oba ministra predložila načrte za pomnožitev municijskih zalog, da se s tem pomore Rusiji.

Pozneje sta oba ministra sprejela poslanike zaveznikov. Vse velike municijske tovarne na Japonskem so dobile naročilo, naj pospešijo dela v tovarnah.

Zahteva kontrole.

Združene države predlagajo republiki Haiti desetletno kontrolo carinskih dohodkov.

Port-au-Prince, Haiti, 24. avgusta. — Vlada v Washingtonu je izraziła napram haitski vladi željo, da sprejme Haiti brez odloga desetletno konvencijo, vsled katere bi prevzele Združene države dejansko kontrolo nad carinskimi zadevami republike ter obenem vodile finance dežele. V ta namen naj bi se zaposlilo toliko in toliko ameriških uradnikov.

Glasi se, da je nova vlada, ki je nastopila takoj po prihodu Amerikancev, popolnoma zadovoljna s kontrolnimi predlogi Združenih držav. Predlogom se bodo upirali pristaši dr. Bobo in sicer z oboroženo silo.

Zadeva angleških premogarjev v Wales.

London, Anglija, 24. avgusta. Danes zvečer se je objavilo razsodbo predsednika Runcimana Board of Trade glede štirinajstih spornih točk v premogarski stavki v južnem Wales. V nekem poročilu iz Cardiffa se glasi, da bo naletela odločba na velik odpor od strani premogarjev.

Veliko zahtev delavcev glede delavnih ur in razsodišča se je odklonilo, dasiravno se je dalo koncesije glede plačine lestvice.

Voditelj premogarjev, Vernon Hartshorn, je brzojavil iz Cardiffa, da je predlagana pogodba nezadoščena in da jo bodo delavci odklonili tudi v slučaju, da bi bili voditelji zanjo.

Stavka jeklarskih delavcev.

South Bethlehem, Pa., 24. avgusta. — Department za izdelovanje Redington tvornice je bil danes zaprt. Kakih 500 do 600 delavcev, zaposlenih v tem oddelku, je odložilo delo, ker se jim ni dovolilo zahtevanega zvišanja plače. Vodstvo tvornice je že objavilo, da se bo zvišanje plače uveljavilo due 18. avgusta a je popolnoma pozabilo na to svoje obljubo. —

Povečano grajenje ladij.

Philadelphia, Pa., 24. avgusta. Ladjedelna industrija ob Delaware reki se je tekom enega leta tako rapidno razvila, da je Philadelphia danes središče ladjedelne industrije v Združenih državah. Če bo šel razvoj tako naprej, bo stopila v konkurenco z največjimi ladjedelnicami sveta.

Z zapadnih bojišč.
Ostri boji v Vogezih.

Francozi poročajo, da vstrajajo v vseh pozicijah, katere so odvzeli zadnji čas Nemcem.

ARTILERIJSKI BOJI.

V Champagne in v Argonih so se vršili spopadi z bombami in ročnimi granatami.

Berlin, Nemčija, 24. avgusta. — Nemški generalni štab je objavil sledeče glede položaja na zapadnem bojišču:

"Tekom včerajšnjih operacij proti Zeebruegge v Belgiji je oddalo angleško brodovje kakih 50 do 60 strelov na naše obrežne utrdbe. Vsled tega obstreljevanja smo imeli enega mrtvega in šest ranjenih. Razventega so bili ranjeni trije belgijski civilisti. Posebne škode se ni povzročilo.

V Vogezih, severno od Muenster, se je tekom celega dne ustavilo boje, a na večer so Francozi zopet naskočili naše pozicije na Barrenkopf. Naskoke se je odbilo in majhne oddelke, ki so udrli v naše postojanke, se je zopet pregnalo. Ujelo se je večje število francoskih planinskih lovcev.

V Loo, južnozapadno od Dixmuiden, je neki naš letalec izstrelil iz zraka neki francoski biplan."

Francosko poročilo.

Pariz, Francija, 24. avgusta. — V popoldanskem poročilu francoskega vojnega ministrstva se poroča o artilerijskih bojih severno od Arras, med rekama Somme in Oise ter tudi v Argonih.

V Vogezih je prišlo včeraj na višinah iztočno od reke Fecht in severno od Schratzmaennele do težkih spopadov. Nemcem se ni posrečilo zopet zavzeti preje izgubljeno ozemlje. Tudi na Barrenkopf so ostali Francozi v posesti osvojenih pozicij.

Odbilo se je istotako nemške naskoke pri Sondernach.

V večernem poročilu se poroča o artilerijskih bojih v Belgiji, pri Arras ter med rekama Somme in Oise.

V Champagne in v Argonih so se neprestano vršili boji z ročnimi granatami in bombami.

Sedem francoskih letalcev je obstreljevalo ponoči Tergnier in Noyon. Vrgli so preko 80 bomb ter se nepoškodovani vrnili. V Tergnier je izbruhnilo več požarov.

Dvesto konj poginilo.

Montreal, Canada, 24. avgusta. Dvesto konj se je danes zadušilo v dimu, ko je izbruhnil na angleškem parniku "Anglo-Californian" po neki eksploziji požar.

Parnik je bil pred kratkim v angleškem vodovju predmet napada od strani nekega nemškega podmorskega čolna.

Srbija želi razsodišče.

Lugano, Švica, 24. avgusta — Sem dospeli italijanski časopisi pravijo, da bo kmalu prišlo do sporazuma med Srbijo in Bulgarsko. Ti listi poročajo, da je Srbija zadovoljna s predlogom, da posredujejo zavezniške države kot razsodniki glede teritorijalnih zahtev.

Parnik 'Matowijne' se je potopil.

New Orleans, La., 24. avgusta Uradniki United Fruit Co. so danes zelo neradi priznali, da se je parnik "Marowijne" s 90 potniki na krovu najbrž potopil v strašnem viharju, ki je divjal pretekli teden preko zaliva. Vsa poizvedovanja, s katerimi je započela družba, so ostala brezuspešna.

Izdelovanje municije v Rusiji.

Pariz, Francija, 24. avgusta. — "Matin" poroča, da je ruska industrijlna mobilizacija že toliko napredovala, da bodo mogle tvornice v deželi v par tednih izdelovati vsaki dan 200,000 granat. K temu pa pride še uvoz iz inozemstva.

Poraz Italijanov na kraški planoti.

Avstrijci so pregnali sovražnika iz utrdb na višinah pri Tržiču. Popolna zmaga.

ITALIJANSKO POROČILO.

Italijani poročajo, da so odbili vse naskoke Avstrijcev. Egejski otoki za Italijo.

Dunaj, Avstrija, 24. avgusta. — V oficijelnem poročilu, ki je bilo izdano danes zvečer, se glasi, da je bila avstrijska artilerija zmagovita pri Tržiču, na kraški višini.

Stavilo se je izven boja sovražne topove pri ustju Sdobbe (izliv reke Soče) in popolnoma se je razdejalo neko italijansko baterijo. Italijani so vsled ostrega ognja Avstrijcev izpraznili zakope, katere so imeli na višinah pri Tržiču.

Oficijelno avstrijsko poročilo.

Dunaj, Avstrija, 24. avgusta. — Na južnem krilu distrikta ob obrežju je naša težka artilerija stavila izven boja topove ob ustju Sdobbe. Razdejalo se je neko italijansko obrežno baterijo v bližini Golavetto.

Sovražna infanterija, ki je bila zavzela pozicije na višinah pri Tržiču, nasproti našim postojankam, je naglo zapustila svoje zakope vsled neprestanega ognja naše artilerije.

Iztočno od Polazzo so naše čete krvavo vrgle nazaj dva slaba naskoka, katera se je vprizorilo pri San Martino ter tri naskoke, ki so se obračali proti naši srednji fronti. Istotako se je izjalovil močan nočni naskok sovražnika na mostno pročelje pri Tolminu. Pri utrjenih distriktih Bovec in Rajbl se je sovražnik na nekaterih točkah nekoliko približal našim postojankam.

Včeraj se je močno obstreljevalo naše utrdbe na visokih ravninah Lavarone in Folgaria. Sovražna artilerija je otvorila ogenj proti našim pozicijam ob Stilfser prelazu.

Avstrijci naskakujejo.

Rim, Italija, 24. avgusta. — Italijansko vojno ministrstvo poroča v svojem današnjem poročilu, da so pričeli Avstrijci na različnih točkah z ofenzivo. Obvestilo ima sledeče besedilo:

'Na več točkah fronte je pričel včeraj sovražnik z obstreljevanjem iz velike razdalje. S svoje strani pa smo nasprotno obstreljevali sovražne pozicije.

Odbili smo avstrijske naskoke z ročnimi granatami v Cordevole, Rienzi in Bodenbach dolinah.

Egejski otoki za Italijo?

Rim, Italija, 24. avgusta. — Ničesar se še ni objavilo glede cilja ekspedicijskih čet, ki so se včeraj vkreale v različnih pristaniščih. Nikdo pa ne dvomi, da so namenjene v Dardanele.

Včeraj popoldne se je vršila seja kabineta, vendar pa so ostala pogajanja tajna. Glasi se, da je pričakovati aneksije Egejskih otokov.

Požar v hotelu.

V American Hotel in prenočišču na Montgomery St. v Jersey City je izbruhnil včeraj zjutraj požar, vsled katerega sta izgubila dva gosta življenje. Ogenj je izbruhnil v tretjem nadstropju ter se je z veliko naglico razširil na četrto in peto in nato na streho. Pri izbruhu ognja se je nahajalo v hiši kakih 50 gostov in oni, ki so bili v četrtem in petem nadstropju, so se morali rešiti po rešilnih lestvicah.

Obstreljevanje avstrijskih utrdb.

Niš, Srbija, 24. avgusta. — Srbsko vojno ministrstvo pravi v svojem poročilu, da je srbska artilerija v ponedeljek obstreljevala napol dovršene avstrijske utrdbe med Orchanska in Honya na levem bregu Donave in da je istotako namerila ogenj na levi breg Save pri Pernia in Bara.

Napetost med Ameriko in Nemčijo pojenjala.

Nemška vlada je poslala v Washington brzojavko glede zadeve potopljenega "Arabica."

PROŠNJA ZA ODLOG.

Državni department se prosi, da ne izreče sodbe, dokler ne pride poročilo iz Berlina.

Washington, D. C., 24. avgusta. — Nemški poslanik grof Bernstorff, je danes brzojavnim potom naprosil državni department, naj ne stori nobenega konečnega sklepa glede potopa angleškega parnika "Arabic", dokler ne bodo znane vse posamezno sti glede tega slučaja. V brzojavki omenja poslanik, da stavi prošnjo po naročilu nemške vlade in dostavlja, da ni bila nemška admiraliteta dosedaj še v stanu dobiti poročilo glede potopa parnika. —

Brzojavka nemškega poslanika katero je objavil državni department, ima sledeče besedilo:

— Nemški poslanik je dobil iz Berlina sledeča navodila, katera sporoča stem državnemu departmentu: Dosedaj se ni še dobilo nikakih uradnih informacij glede potopa parnika "Arabic". — Nemška vlada upa, da ne bo storila ameriška vlada nobenega konečnega sklepa v tej zadevi, ker ne soglašajo poročila z ene strani z dejstvi, katera se je predložilo cesarski vladi. Nemčija pričakuje, da se ji bo dalo priliko, da se posluša tudi njo.

Dasiravno ne dvomi cesarska vlada glede navedb prič, katere se je objavilo v evropskih listih, je treba kljub temu upoštevati, da se je dalo te informacije v veliki razburjenosti, ki lahko dovede do napačnega utisa. Če so v resnici izgubili Amerikanci življenja, se je zgodilo to proti našim namenom. Nemška vlada obžaluje to ter izraža ameriški svoji odkritosrčne simpatije.

Iz navedb različnih uradnikov je razvidno, da se je grof Bernstorff prvič v tej zadevi obrnil na državni department. Slednji ne bo za sedaj ničesar storil ter čakal, da se pojasni zadevo.

V vladnih krogih so bili zelo veseli brzojavke poslanika. Ni se sicer komentiralo zadeve, a se je dalo izraza zadovoljstvu, da se je našlo pot, kako poravnati diference ter preprečiti prekinjenje diplomatičnih odnošajev med Nemčijo in Združenimi državami ali pa celo vojno. Nekateri uradniki so izjavili, da je iz brzojavke razvidno, da se hoče Nemčija izogniti vsakemu prepiru z Združenimi državami.

Berlin, Nemčija, 24. avgusta. Prekmorska agentura objavlja da ni dobilo nemško mornariško ministrstvo še nobenega poročila glede potopa "Arabica" ter da se vsled tega treba vzdržati vsake sodbe. Nadalje se izvaja da je bil "Arabic" kljub temu angleška ladija, v vojnem pasu in na poti, da pripelje nov vojni materijal. Parnik je imel na krovu velik znesek v zlatu, s katerim naj bi se plačalo vojno municijo.

Dejstvo, da se je rešila večina potnikov in moštva in da je bilo dosti časa, da se spusti v morje čolne ter reši vsa na krovu nahajajoče se, dokazuje, da ne more biti govora o kaki katastrofi

Če je pa kljub temu utonilo nekaj potnikov, je to obžalovanja vredno. Najbrž so bili čolni slabi in še ni gotovo, če ni zadel parnik na angleško mino.

Rumunska se pripravlja.

Kelmorajn, Nemčija, 24. avgusta. — "Kölnische Zeitung" poroča, da se je rumunskim železnicam naročilo, naj imajo od 14. septembra naprej ves železniški materijal na razpolago vojnega ministra.

Posledica rane.

Pred šitirimi leti je neki pes ugriznil Simeona B. Ryana, bivšega člana zakonodaje iz Massachusetts. Včeraj je Ryan umrl na posledicah te rane.

Bombaž prost.

Bombaž je prost za nevtralne, a le v toliki meri, kolikor ga potrebujejo dotične dežele.

Washington, D. C., 24. avgusta. — Od strani angleškega poslaništva se je danes objavilo interesentom pri bombažu in eksporterjem, da ni nikake ovire za pošiljanje bombaža v nevtralne dežele, dasiravno so zavezniki proglasili bombaž za vojni kontrabant. Količina bombaža pa ne sme presegati moje lastne potrebe bombaža v dotični deželi. V splošnem pa se ne more dati nobenega pozitivnega zagotovila, da bo ostala taka pošiljatev nemotena.

Tajnik McAdoo je danes izjavil da je pripravljen financijelno priskočiti na pomoč sadilcem bombaža in da sta v ta namen izgotovljena dva različna načrta. Kot že poročano, se namerava pa enem načrtu deponirati v zveznih rezervnih bankah v Atlanta, Richmond in Dallas svoto $30,000,000 ter s tem zagotoviti posojila, katera se je dovolilo za bombaž, naložen v skladiščih.

Drugi načrt pa je ta, da se da tem bankam na razpolago gotovo svoto, katero bi potem posodile sadilcem proti 6 odstotnim obrestim.

Vpoklicanje italijanskih rezervistov.

Philadelphia, Pa., 24. avgusta. Dnevno povelje, katero je izdala danes italijanska vlada, kliče pod orožje druge rezerve italijanske armade. Vsled tega bo prizadetih najmanj 8000 Italijanov, ki se nahajajo v Philadelphiji in okolici. Druga rezerva obsega vse rezerviste v starosti od 30 do 39 let. Vpoklicanje druge rezerve je baje v zvezi z napovedjo vojne proti Turčiji. V tukajšnem italijanskem konzulatu se je danes oglasilo najmanj 1000 rezervistov.

Končana stavka rokovičarjev.

Chicago, Ill., 24. avgusta. — Stavka, katere se je vdeležilo tisoč rokovičarjev in izdelovalcev oblek je bila danes končana, ko so delavci sklenili sprejeti pogoje, katere jim je stavil blagajnik družbe. Stavkarji se bodo jutri vrnili na delo.

Pozor, pošiljatelji denarja!

Denarne pošiljatve v Avstrijo bodemo sprejemali kljub vojni z Italijo, pošta gre nemotljeno preko HOLANDIJE in SKANDINAVIJE.

Zadnja poročila nam naznanjajo, da se denarne pošiljatve ne izplačujejo v južni TIROLSKI, na GORIŠKEM, DALMACIJI in deloma v PRIMORJU. — Za del ISTRE, KRANJSKO vso in enako spodnji ŠTAJER in druge notranje kraje pa posluje pošta kakor v mirnih časih, seveda traja pošiljanje in izplačevanje kaka dva tedna dalj, nego v mirovnih razmerah.

Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znancem, ki ga odtam pošljejo vojaku, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order", ter priložite natančni Vaš naslov in one osebe, kateri se ima izplačati.

Cene:

K	$	K	$
5....	.80	120....	19.20
10....	1.60	130....	20.80
15....	2.40	140....	22.40
20....	3.20	150....	24.00
25....	4.00	160....	25.60
30....	4.80	170....	27.20
35....	5.60	180....	28.80
40....	6.40	190....	30.40
45....	7.20	200....	32.00
50....	8.00	250....	40.00
55....	8.80	300....	48.00
60....	9.60	350....	56.00
65....	10.40	400....	64.00
70....	11.20	450....	72.00
75	12.00	500....	80.00
80	12.80	600....	96.00
85	13.60	700....	112.00
90	14.40	800....	128.00
100....	16.00	900....	144.00
110....	17.60	1000....	160.00

Ker se cene sedaj jako spreminjajo, naj rojaki vedno gledajo na naš oglas.

TVRDKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the

Slovenic Publishing Co.

(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:

82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado $3.00
" pol leta 1.50
" leto za mesto New York 4.00
" pol leta za mesto New York ... 2.00
" Evropo za vse leto 4.50
" " pol leta 2.55
" " četrt leta 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.00.

Advertisement or. agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.

Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.

Pri spremembi **kraja** naročnikov prosimo, da se nam tudi **prejšnje** bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

Nemška kriza.

Ameriškemu poslaniku Gerardu v Berlinu se je naročilo, naj poizve, če je dobila nemška vlada oficijelno poročilo glede potopa "Arabica". Ni se mu pa naročilo, naj vpraša za to poročilo.

Če je staviti nemški vladi sploh kako vprašanje, zadostuje eno, — namreč to, če se je poveljnikom nemških podmorskih čolnov naročilo upoštevati pravice nevtralnih soglasno z zadnjim svarilom predsednika Združenih držav, izdanim dne 21. julija. Ako se ni izdalo nikakega takega naročila, je obnašanje cesarske nemške vlade napram Združenim državam že samoposebi "namenoma neprijazno", neglede na to, da so bila pri potopu "Arabica" izgubljena ameriška življenja. Nadaljevanje razbojniške politike na morju, ki ogroža Amerikance na morju, ne dopušča nikake druge razlage.

Poročevalec newyorškega lista "World" v Berlinu, kojega informacijski viri so takorekoč oficijelni, je sporočil, "da ne najde Nemčija nobenega nadaljnega vzroka, radi katerega bi se sprla Amerika z njo radi "Arabica", ko se ni radi "Lusitanije"." S tem hoče reči Nemčija z drugimi besedami, da ne vidi nobenega vzroka, zakaj bi ne nadaljevala z morjenjem Amerikancev do konca vojne, brez ozira na proteste in svarila predsednika.

Poteklo je skoro pet tednov, odkar se je poslalo zadnjo poslanico glede "Lusitanije" v Berlin. Edini odgovor Nemčije pa je bil potop "Arabica" in umor nadaljnih Amerikancev. Ugovarjalo se je, da bo predsednik Wilson, če bo pretrgal vse diplomatične zveze med obema deželama, obenem zaprl vse običajne vire povpraševanja in pojasnjenja med obema deželama. Pa zakaj naj bi se to ne zgodilo?

Ti viri nimajo nikake vrednosti za Združene države, če vstraja Nemčija pri svoji politiki vojevanja s podmorskimi čolni. Ti viri ne rešijo nobenega ameriškega življenja, ne varujejo nobene ameriške pravice. Nikakega dobička nimamo od diplomatičnih odnošajev z Nemčijo, dočim omogoča vstrajanje pri teh diplomatičnih odnošajih nemške agente v Združenih državah, da širijo propagando ustaje proti naši lastni vladi.

Kot je situacija z Nemčijo sedaj, dajemo mi vse, kar zahteva mednarodno prijateljstvo, dočim ne dobimo v zameno ničesar. Vsem svojim obveznostim zadostimo, dočim ne zadosti Nemčija nobeni svojih. Mi respektiramo pravice Nemcev, življenje Nemcev, nemško suvereniteto, Nemčija pa ne spoštuje niti ameriških pravic, niti ameriških življenj in tudi ne ameriške suverenitete. Zakaj bi vstrajale Združene države v diplomatični zvezi z vlado, ki je izgubila vsake pravice do oficijelnega prijateljstva z ameriškim narodom?

Še malo pojasnila.

II

Včeraj smo omenili, kakšno mnenje imamo o oni Jugoslaviji, za katero se sedaj propagira, katero mislijo ustvariti ljudje, ki se s to zadevo pečajo in jo imajo menda tudi v rokah.

Ker niso dosedaj še izdali podrobnosti svojih načrtov, jim ne moremo slediti, pa tudi nasprotovati jim ne smemo, ker ne vemo, če so njihovi načrti dobri ali slabi. Kakorhitro bomo pa na čistem, bodo odločno zanje ali pa odločno proti njim. Potrebno je, da ti ljudje prejkomogoče povedo svoje neprikrito mnenje. Boljše je, da pride razočaranje prej, kakor pa pozneje. Torej z resnico na dan, saj smo Slovenci in možje in se dá z nami pogovoriti.

Napačno je bilo, da se je pridružila Slovenska Liga takoj po ustanovitvi agitaciji za Jugoslavijo. Ni dovolj, da se skliče zborovanje in da se izvoli glavne odbornike, da se izbere program, katerega se par ur za tem že zavrže. Tako daleč je prišlo, da sedaj ne ve človek, ali je član slovenske narodne organizacije, ali pristaš onih, ki agitirajo za Jugoslavijo. Med nami jih je še veliko, ki bi radi delali samo za slovensko stvar in bi se šele tedaj pridružili Jugoslaviji, ko bi že dokončali svoje delo. Najprej je treba vcepiti nezavednežem v naših vrstah zavest, da so Slovenci in šele potem jim je treba dopovedati, da so tudi Jugoslovani. Osem desetin našega naroda je kolikor toliko zavednih Slovencev. Naloga Slovenske Lige je bila dopovedati in dokazati še ostalima dvema desetinama, kaj so Slovenci, in ju pridobiti zase. Ko bi se enkrat to zgodilo, bi bil prvi del programa Slovenske Lige končan. Nadaljnje njeno delo bi obstajalo v tem, da se seznani vse Slovence s Hrvati in Srbi. Naloga srbskih in hrvaških organizacij bi bila seznaniti svoje ljudi s Slovenci. Šele tedaj naj bi se začelo skupno delo. Delali bi skupno, poznali bi drug drugega in drug drugega upoštevali. Vsebina vseh navdušenih govorov, ki so bili govorjeni na zborovanjih Slovenske Lige, bi se dalo povedati s tremi besedami: Slovenci v Jugoslaviji! Edino v Jugoslaviji je naša rešitev! Sklicevali so shode za slovensko stvar, namesto, da bi se navduševali za slovenstvo, so pa grmeli za Jugoslavijo. Ko so ljudje zapustili zapustili tak shod, niso vedeli, pri čem so. Pojma Slovenija in Jugoslavija, ki sta si le podobna, nikakor pa ne enaka, sta se zmešala in sedaj Slovenci ne vedo, kam naj se obrnejo.

Slovenska Liga že obstoji, in če bi neumorno in premišljeno delovala, bi lahko že marsikaj dosegla. Za Jugoslavijo se šele borimo, in če bo glas nemških kanonov močnejši, kakor bodo naše zahteve, je najbrže ne bomo še tako kmalo imeli.

Zaenkrat je za nas najboljše, da se z vso vnemo poprimemo Lige. Delajmo, kolikor je v naši moči, napnimo vse sile, vsak, ki je le količkaj zmožen, naj se loti tega dela. In prišel bo čas, ko bodo sedanji nezavedneži najboljši delavci. Vsem se bodo odprle oči in kesali se bodo, če so bili pri katerikoli priliki krivični napram svojemu narodu. Denar, ki ga ima Liga sedaj, naj se porabi za Slovence, za izobrazbo Slovencev. Ustanavljajo naj se čitalnice, prirejajo naj se shodi, predavanja, dramatične predstave. Vsakdo mora pripoznati, da se bolj brigamo za izobrazbo, kakor reveži onkraj morja, vendar še vse to ni dovolj.

Ko bo imela vsaka najmanjša slovenska naselbina svojo slovensko knjižnico, ko bo vsak Slovenec pripoznal tujerodcu svojo narodnost, bo izpolnila Slovenska Liga svojo glavno nalogo.

Dokler pa to še ni storjeno, ne sme Slovenska Liga širiti svojega delokroga.

(Dalje prihodnjič.)

Moč srbske armade.

Iz Sofije na Bolgarskem se poroča: Iz poročil srbskega vojnega ministra v skupštini (državnem zboru) je razvidno, da obstoji sedaj srbska armada iz deset divizij regularne infanterije. Ena divizija šteje 16,000 mož. Šest divizij je pa sestavljenih iz rekrutov in črnovojnikov nad 45 let starih. Nanovo asentirani macedonski kor šteje 40,000 mož, pri katerih bodo opravljali službo častnikov Macedonci. Razen teh so še tehnične in pomožne čete.

Dopis.

Pittsburgh, Pa. — V Pittsburghu smo ustanovili Slovenski politični klub. Seje se vršijo vsako prvo in tretjo nedeljo v mesecu v prostorih K. S. Doma. V nedeljo, dne 29. avgusta, se vrši prvi javni shod, in sicer ob 2. uri popoldne. Shoda se bodo udeležili tudi nekateri tukajšnji kandidati za razne službe. Po shodu bo seja in vsprejemalo se bo nove člane. Član postane lahko vsakdo, ki ima prvi ali drugi papir. Program novoustanovljenega društva se bo objavil na shodu. Vstopnina v klub je prosta. Pričakujemo v kratkem, da bo število onih, ki imajo druge državljanske papirje, naraslo na 300, onih s prvim papirjem pa na 500. Uradniki so: Anton Zbašnik, predsednik; Andrew J. Coghe, podpredsednik; George Weselich, tajnik; John Balkovee, blagajnik; Ignac Podvasnik, Frank Golob in Frank Krese, nadzorniki; Rudolf Gregorič, časnikarski poročevalec.

Kajn.

Spisal **Rado Murnik.**

I.

Na prostornem dvorišču Jernačeve gostilnice je vedrega poletnega jutra čakal čeden vprežen voz. Mlada konja sta nestrpno stresala grivi in bila s podkvami ob tla; voznik, grbast dedec, je potrpežljivo čepel na sprednjem sedežu in zdajpazdaj odgnal kakšno posebno sitno muho od živali.

Iz gostilnice je stopil postavni krčmar z nekoliko mlajšim bratom v gosposki noši.

"Miha, danes se vidiva morda zadnjič", je dejal visokovzrasli gospod in jel korakati počasneje proti vozu.

"E, Tone, saj je Amerika tudi še na tem svetu", je odgovoril Miha zlovoljno.

"Želim ti vse dobro, Miha", je dejal Tone tiho. "In še nekaj bi ti rekel, če mi ne zameriš. Prosim te, ne igraj več, ne kartaj!"

Miha je kislo pogledal proti hlevu in postal.

"Pusti to, Tone, to je moja stvar!" je odgovoril jezno. "Saj sem vendar že dolgo polnoleten! In ti si mlajši brat, pa mi očitaš karte? Ali te nisem izplačal? Ali sem jaz tebe kaj vprašal, kaj boš ti počenjal, ko boš v Ameriki zidal hiše in kaj vem, kaj? Vsak zase, Bog pa za vse!"

Molče sta prišla do voza. Tone je hitro sedel, podal bratu roko in dejal: "Z Bogom!"

"Pa brez zamere, Tone, srečno mi potuj!" je hladno izgovarjal Miha.

Voz je oddrdral. Miha se je naglo vrnil v zadnjo gostilniško sobo. Tam sta ga čakala debel, plečat mesar in črn, živook Italijan, konjski mešetar.

"No, Jernač, le hitro!" je silil Italijan in mešal karte. "Malora, kako morete izostati tako dolgo?"

"Tiho, polentar!" je dejal krčmar in sedel k gostoma. "Koliko je v banki?"

"Dvesto goldinarjev!" je odgovoril mesar.

"Moj denar!" je tožil Italijan. "Igram! Maledetto, naj vzame vrag vse skupaj!"

"Pomagam!" je vzkliknil Jernač. "Čakaj, polenta polentasta, boš videl, kaj se pravi igrati z Jernačem! Vidiš, vse je moje!"

Krčmar je veselo shranil dvesto goldinarjev, mešetar pa je preklinjaje plačal štiristo goldinarjev v novo banko. Igrali so vsi trije in jo razbili. Jernač je imel v kratkem tristo goldinarjev dobička.

"Kakšen tepec je moj brat, kakšen tepec!" si je mislil Jernač. "Tristo goldinarjev kar takole!"

Dobival je ves popoldan. Od veselja se mu kar ni ljubilo jesti, samo pil je. Po kosilu pa se mu je izneverila sreča. Izgubil je toliko, da je komaj plačal zvitemu Italijanu, ki je zdaj dobival igro za igro.

"Koliko mi daš za mojega konja?" je vprašal Miha. Na vsak način bi bil rad nadaljeval igro, da bi popravil hudo izgubo.

Prišlo pa je dvoje žandarjev v gostilnico. Hitro so poskrili karte. Mesar in Italijan sta porabila ugodno priliko in odnesla pete pa Jernačev denar.

II.

Bilo je deževnega jesenskega dne. Miha Jernač je sedel v drvarnici na tnalu in premišljeval svojo usodo.

Že pet let ni bil več gospodar na Jernačevini. Zaigral in zapil je vse, kar je imel. Koder je prej gospodaril, tam je moral sedaj hlapčevati.

"Lenoba lena, že spet počivaš?" se je zadrl nad njim gospodar Sitar. "Kaj te naj redim zastonj, klada pijana?"

Jernaču je zavrela kri. Jel se je tresti po vsem životu; krčevito je zgrabil sekiro in jo je zagnal v kot.

"Tako ne boš govoril z menoj, Sitar!" je kričal Miha. "Če nisi zadovoljen z menoj, pa pojdem, ti tepec, ti bahač!"

"Še danes pojdeš!" je vpil Sitar. "Kar poberi se! Pa glej, da mi vrneš tiste goldinarje, ki si mi jih dolžan!"

Jernač je zaškripal z zobmi in tako divje pogledal Sitarja, da se je mož umaknil v hišo. Miha je naglo odšel; vse je gomzelo po njem, nič ni vedel, kam bi se obrnil.

"Tujec me podi iz rojstne hiše!" je sikal. "To je strašno! Oh, da bi imel denar, ki sem ga zapravil! Denar, denar, prokleti denar!"

Zmračilo se je; iznova je jel kapljati jesenski dež. Venomer je strmel Jernač predse; komaj je zapazil z brega lep voz, ki je zavil na Sitarjevo dvorišče. Jernaču je zablisnila strašna misel.

"Popotnik, lep voz ima in bogve koliko denarja! Denarja, denarja!"

Krenil je z brega in se pritihotapil na dvorišče. Skozi okno je videl tujca, fino oblečenega gospoda, obrnjenega s hrbtom proti njemu; na rokah so se bliskali krasni prstani.

Kakor v omotici je taval Miha proti drvarnici. Stresel se je, ko je zagledal sekiro. Sedel je na tnalo in videl, da je šla dekla s svečo v prvo nadstropje, menda tujcu pripravljat posteljo.

"Pa kaj bi še premišljeval! Sedaj je čas! Denar mora biti moj, denar!"

Urno je pobral sekiro, jo skril pod suknjo in hitel proti veži. Nikogar ni bilo tu. Zgoraj je pela dekla. Tiho je smuknil po stopnicah in se skril v kot za omaro. Dekla je prihajala mimo; toliko, da se ga ni dotaknila. Zadrževal je sapo, sreo mu je utripalo do vratu. Punca je odšla doli, on pa je po prstih šel v sobo, pripravljeno tujcu, in se skril pod posteljo.

Gosta precej dolgo ni bilo gori. Miha je trpel grozne muke.

"Še utegnem izginiti!" si je mislil. "Sekiro proč! — Toda denar, denar! Ali sem jaz kriv, da sem imel toliko nesreče pri kartah? Ali me niso ubili? Zakaj bi ne ubijal še jaz! — Umorim ga, tujega moža, nedolžnega! Mar bi umoril Sitarja! Sitar je kriv mojega pogina bolj kakor tisti Italijan!"

"Že gre! Če ima psa s seboj, sem izgubljen! Da nisem pomislil tega prej!"

Gospod je prišel brez psa. Prižgal je svečo, listal v denarnici, položil revolver na stol ob postelji, vrgel denarnico pod zglavje in stopil k oknu. Dolgo je zrl v melanholično jesensko noč. Zunaj se je razvedrilo, izza bližnjega holma se je pokazala luna. Popotnik se je slekel, ugasnil luč in legel.

Vse je utihnilo po hiši in vasi. Miha je ležal v svojem skrivališču ves potan; nejasno je čutil, kako mu lega na možgane nekaj topega, nekaj kakor težka, trda mrena.

Trudni tujec je zaspal mirno; jasna mesečina je zasijala skozi okno in slikala oknov okvir na tla. Počasi, previdno se je pomikal Miha izpod postelje. Mislil ni ničesar več, čutil je le tajen, neukročen nagon, da usmrti svojo žrtev. Tujec je bil obrnjen proti steni; počasi je vzdignil Miha sekiro in stopil drgetaje korak bliže. Tedaj je zaškripala deska pod njim. Tujec je planil hipoma kvišku in zgrabil revolver. Miha je omahnil k steni.

"Kdo je?" je zavpil gospod in prižgal svečo.

Miha je venomer strmel v smrtnobledega gosta kakor v prikazen z drugega sveta; sekira mu je padla iz rok. Spoznal je — svojega brata Antona.

"Ubil sem svojega brata!" je ječal. "Duh mrtvaški, pusti me! Ne preganjaj me!"

"Stoj, Miha!" je vzkliknil brat. "Vrnil sem se iz Amerike. Lahko ti pomagam! Bil sem srečen v vseh podjetjih! Poslušaj me!"

"Umoril sem te!" je vpil Miha. Nato je planil iz sobe po stopnicah doli. "Pomagajte mi, rotim vas, ljudje, pomagajte mi, pregnja me duh mojega umorjenega brata! Ubil sem ga! S sekiro sem ga! Kajn sem! Vidite Kajna? Mrlič je vedno za menoj! O, pomagajte mi!"

Na dvorišču se je zgrudil. Zastonj je bil ves trud brata Antona; Miha ga ni mogel več umeti. Odvedli so ga v blaznico.

VABILO.

Društvo sv. Barbare post. št. 82 v Farrell, Pa.,
BO RAZVILO
v soboto dne 4. septembra SVOJO ZASTAVO.
Slavnost se vrši v Hrvatskem domu na Stanton ulici.

Tempotom vabimo vsa društva iz okolice Farrell, kakor tudi vse posamezne rojake in rojakinje iz bližnjih naselbin, da se slavnosti v kolikor mogoče velikem številu udeleže. Za dobro zabavo in za fino postrežbo bode izvrstno preskrbljeno.

Oni, ki se hočejo udeležiti parade, naj se zberejo ob 10. uri dopoldne v Hrvatskem Domu.

Po paradi ob dveh popoldne bo otvorilni govor in razvitje zastave. Zabava bo trajala do polnoči.

Veselilo bi nas, če bi se sosednja društva korporativno udeležila slavnosti, za kar se jim že vnaprej zahvaljujemo. Na slavnosti naj nikogar ne manjka. Rojake prosimo, da bi nam ne nasprotovali. Neumestno je govorjenje: "Kupimo soдček piva in se zabavajmo doma!" Nikar tako, rojaki! Bodimo složni in delajmo za napredek naroda in naše naselbine. Na zabavi bo za vsakega dovolj prostora. Vsakdo bo postrežen z izvrstnim prigrizkom in dobro kapljico. Torej nasvidenje dne 4. septembra!

Jakob Peršin, predsednik.
Anton Valentinčič, tajnik.
Janez Mačik, blagajnik.
(2x 25-8 & 1-9)

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

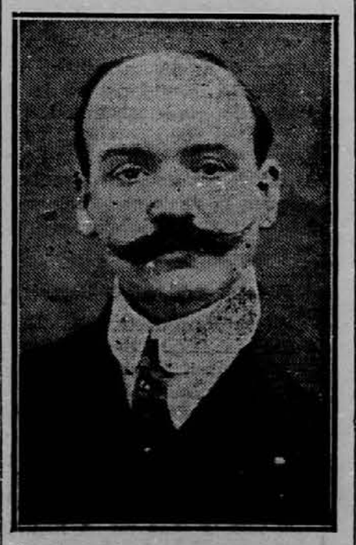

Mr. IVONKO JAKSIĆ,

ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati potrdila.

Sedaj se mudi v Pittsburgh, Pa., in okolici.

Upravništvo "Glas Naroda".

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

VELIKO ZBOROVANJE V NEW YORKU.

JUGOSLOVANI!

Bratje Slovenci, Srbi in Hrvati!

Dan 29. avgusta naj ostane nepozabljen v naši newyorški koloniji. Tega dne bo namreč v Amsterdam Opera House (v veliki dvorani) 340 W. 44. ulica ob dveh popoldne

VELIKO JUGOSLOVANSKO ZBOROVANJE.

Bratje! Naše sosednje, naše bližnje in daljne naselbine so že izpregovorile v tem usodepolnem času, izrekle so svojo sodbo svojo odločitev in željo. Čas je, da se tudi mi zdramimo in pokažemo, da smo istih misli, kakor naši bratje. Dosedaj je bilo dovolj govorjenj, sedaj je pa treba pokazati, da smo pripravljeni posvetiti vse sile svojemu domu in svojemu narodu. Potrebno je torej, da se 29. avgusta vsi sestanemo.

V naš krog bo prišel redek gost, najboljši govornik na slovanskem Jugu, neumorni delavec za zedinjenje Slovencev, Srbov in Hrvatov,

Dr. NIKOLAJ VELIMIROVIČ,

ki bo ebenem tudi glavni govornik na tem zborovanju. Opisal nam bo žalostno stanje našega naroda, kateregá že stoletja zatirata največja sovražnika, Avstrija in Nemec.

Govoril bo v imenu naših bratov, ki umirajo po avstrijskih ječah, žnjimi vred nas bo pozival na ustrajno borbo in na složno delovanje.

Razen dr. Velimirovića bo govoril na zborovanju v imenu Hrvatov, starosta Hrvatskega Sokola,

g. JURAJ BOŠKOVIČ,

v imenu Srbov:

prof. MIHAJLO N. PUPIN,

v imenu Slovencev:

g. FRANK SAKSER.

Razen tega bode sodelovalo slovensko pevsko društvo "Slavec" ter tamburaški odsek Hrv. Sokola "Dalmacija."

Jugoslovani! Bratje Slovenci, Srbi in Hrvati, nikdo naj ne zamudi te prilike.

Vstop je vsakomur prost, brezplačen, na zborovanju se ne bo pobiralo nobenih prostovoljnih prispevkov. Pridite, vsi, možki in ženske, mladi in stari!

Spored je sledeči:

1. Zborovanje otvori g. **Anton Tanasković;**
2. **"Slovanska himna"**, igra tamburaški odsek Hrvatskog Sokola "Dalmacija";
3. Govori g. profesor **Mihajlo N. Pupin;**
4. Poje slovensko pevsko društvo **"Slavec";**
5. Govori starosta Hrvatskoga Sokola, g. **Juraj Bošković;**
6. Igra tamburaški odsek Hrvatskega Sokola **"Dalmacija";**
7. Govori g. **Frank Sakser;**
8. Poje slovensko pevsko društvo **"Slavec";**
9. Govori dr. **Nikolaj Velimirović;**
10. Igra tamburaški odsek Hrvatskega Sokola **"Dalmacija"** in
11. **Čitanje resolucije.**

ODBOR.

Rusi bodo poklicali 19letne.

Iz Petrograda se poroča, da je ministrski svet napravil sklep, ki ga je potrdil vojni svet, da bodo sedaj poklicani v vojaško službo v letu 1896. rojeni. — Drug sklep vojnega sveta predpisuje, da se morajo vsi mladi vojaki, ki so bili do srede decembra 1914 sprejeti v artilerijske šole, takoj kot poročniki podati na bojišče.

ZA VSEBINO OGLASOV NI ODGOVORNO NE UPRAVNIŠTVO NE UREDNIŠTVO

SLEPARJI NA DELU.

Zloglasna italijanska kompanija, ki je pred par leti osleparila Hrvate in Slovence za $750,000, je zopet na delu. Po slovenskih naselbinah je začela razpošiljati cirkularje, v katerih vabi ljudi, da naj pošljejo 25 ali 50 centov, za kar bodo dobili razne darove, slike, molitvenike itd., povrhu tega pa še neki slovenski list.

Rojaki, ne sedite jim na limanice. Še vsakdo, kdor se je pečal z njimi, je bil osleparjen.

$1 dobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedelj in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaša dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osobje lista je organizirano in spada v strokovne unije.

Kako pomagati

starišem, bratom, sestram in znancem v teh groznih časih, ki jih imajo v stari domovini?

Znana najstarejša tvrdka

FRANK JURJOVEC

in največja slovenska

trgovina z grocerijo in vinom v Chicagi

razpošilja v stari kraj **RIŽ** in **KAVO,** katere tam zelo primanjkuje ter je v večjih krajih sploh ne morejo kupiti za drag denar. —

Mi pošiljamo najboljše vrste kave in riža v zabojih in sicer:

Štev. 1. 5 funtov RIŽA in 5 funtov KAVE s poštnino vred . . $3.50
Štev. 2. 10 funtov žgane KAVE fine s poštnino vred $4.00
Štev, 3. 10 funtov RIŽA najfinejšega s poštnino vred $2.50

Denar nam pošljite po Domestic Postal Money Order ter priložite natančen **naslov,** kateremu je blago **namenjeno,** kakor tudi **Vaš naslov.**

Tudi **DENAR** pošiljamo točno in zanesljivo že več let.

Sedaj je cena 100 Kron $16.00.

Priložite Domestic Postal Money Order.

Tvrdka Frank Jurjovec

1801 W. 22nd Street, Chicago, Illinois.

Slovanski Svet.

Zemljepisna in statistična slika današnjega slovanstva.

Napisal prof. **Lubor Niederle.**

I.

RUSI.

3. Zgodovinski razvoj. Iz vzhodnega dela, ki se je vstvaril na temelju prvotnih treh delov slovanskega pranaroda, je nastal eden velik, vendar danes ne več enoten ruski narod.

Kaki so bili začetki ruskega naroda v dobi pred Kr. r. in v prvih stoletjih po Kr. r., o tem ne vemo skoro nič. Vidimo sicer vrsto imen pri Ptolemeju, med katerimi so nekatera očividno njegova, toda ne vemo, katera. V IV. stol. po Kr. r. se začno nejasna poročila o velikem narodu Antov, s katerim so bili naznačeni južni ruski rodovi med dolnjo Donavo in Donom; to ime pa pozneje izgine. Ravno tako zagonetna so arabska poročila o Rusih X. stol. Šele iz zgodovinskih del Konstantina Porfirogeneta in še bolj določno iz prvega kijevskega letopisa, ohranjenega v zborniku iz začetka XII. stol., zvemo, da je na koncu I. tisočletja, v IX.—X. stol., živela v mejah današnje Rusije cela vrsta plemen, ki nastopajo kot samostojne enote in katerih pozna letopisec 12:

Slovani na Ilmeni s središčem v Velikem Novgorodu, Kriviči na zgornjem Dnjepru, Dvini in Volgi (del na Poloti se je imenoval Poločani), Dregoviči, med Pripetom in Dvino, Drevljani na jugovzhodu od prejšnjih, Poljani od Tetereva še črez Kijev, ki je postal njihovo središče, Doljebi in Bužani (Volinjani) na Bugu, Tiverci in Uliči na Dnjestru in Bugu, Radimiči na Soži, Vjatiči na Oki in sledanjič Severjani na Desni, Sejmu in Suli.

Toda pri tem vidimo, da že istočasno isti letopisec združuje vsa plemena pod enim skupnim imenom Rusi. Kako je ime Rus postalo v sredi teh plemen, je do danes še uganka. Toda, naj si je bil njegov začetek kakršenkoli, gotovo je, da se je ž njim označevalo predvsem kijevsko središče, kjer so varjaški knezi ustanovili prvo rusko državo, in da se je od tam hitro razširilo po ostalem vzhodnoslovanskem ozemlju v političnem smislu, potem tudi v narodopisnem, in pripojilo tudi rodova, ki sta bila po istem letopisu drugega, leškega izvira (Radimiče in Vjatiče).

Vzhodni slovanski kraj, kateremu je določil mejo na začetku XII. stol. menih pečerskega samostana, ni kraj prvotnih stanovališč, ampak je že posledica slovanske kolonizacije na tleh, ki so bila pred tem očividno tuja. Priča temu je starejša litvanska in finska nomenklatura v kraju od Pripeta na sever in na gornjem Dnjepru, Oki in Volgi. Pravzaprav imamo tu pred seboj prvo zgodovinsko dognano slovansko kolonizacijo na Ruskem in ne prvotno stanje. Vzhodni Slovani so že pred koncem I. tisočletja storili iz svojih južnejših stanovališč pri srednjem Dnjepru prvi korak svoje narodne ekstenzije. V smeri proti zahodu k Poljakom se niso pomikali, kakor se zdi, celo nasprotno, ako smemo verovati letopiscu. Lehi so se izseljevali v ogromnih kolonijah, celi rodovi so šli od Visle skozi ruske rodove na vzhod. Zato je šla takoj od začetka ruska kolonizacija uspešno že na prvotno litvanskem ozemlju in še v večjem številu in še hitreje se je pomikala kolonizacija proti severu in proti vzhodu k Fincem. Tu na pr. so bili ilmenski Slovani le kolonija na finskih tleh, ravno tako so potisnili Kriviči, Radimiči, Vjatiči (in morda del Severjanov) pravzaprav iz starejših stanovališč Čud, Muromo, Merjo, Mordvo, Meščero in druga finska plemena. Tudi proti vzhodu so se pomikalali Slovani (Severjani) proti turškotatarskim plemenom zgodaj in krepko, kakor lahko sodimo iz poročil, ki poznajo v VI. stoletju nad Azovskim morjem neštevilno množico Antov in govore v IX. in X. stoletju o veliki slovanski koloniji nad Donom in Volgo, pri ustju Kubana pa o koloniji Tmutorokani.

Samo na jugu je bil razvoj slovanske kolonizacije dolgo zadrževan, dasi je bila tendenca vedno na jug in jo je podpiral in vodil teritorij; vse reke tečejo na jug, v smeri k Črnemu morju. Vzrok tega so bili navali tujih narodov, ki so se od III. stol. po Kr. r. začeli za krajši ali daljši čas naseljevati na pasu črnomorskega ozemlja. Sem so prišli v III.—IV. stoletju Goti in Heruli, sem leta 376 Huni, malo nato pred l. 482 so šli tam skozi Bolgari, pred letom 557 Obri. Približno v polovici VII. stol. so prekoračili Don Hazari in v teku IX. stol. so se naselili tu začasno na poti od Volge k Donavi uralski Madžari.

Ti navali niso popolnoma zadržali prihoda Slovanov na jug, ni dvoma celo, da so nekateri (kakor na pr. hunski ali obrski) potegnili s seboj tudi slovanske rodove, vendar pri tem ne moremo govoriti o močnejši kolonizaciji in naseljevanju slovanskega življa ob Črnem morju. Šele po avarskem pritisku se zdi, da se je posrečilo ruskim rodovom v večjem številu obdržati se doli na Dnjepru, Dnjestru in Donavi (Tiverci, Uliči).

Tendenca na jug je pridobivala moči — saj je Svjatoslav (957 do 972) prenesel svoj sedež v Presłavo, kar je tu nov obrat in nov zadržek povzročil prihod Pečenegov (968). Turkov (Uzov) in Poloveev (Kumanov), s katerimi so se ruska plemena in knezi dolgo let bojevali v dolnjem Podonju in Podnjepriju; k njim so se nazadnje pridružili tudi Tatari, ki so po zmagi leta 1224. popolnoma opustošili in izljudili veliki del južne Rusije od Kalke do Kijeva, Volinji, Galicije in Sedmograškega in ki so grozili tudi ruskim krajem na severnem vzhodu.

Učinek vseh teh naskokov na ruski narod je bil velik in trajen. Deloma je bilo ž njimi popolnoma in za dolgo časa ustavljeno prodiranje na jug in na vzhod, deloma pa je napravil pritisk, kateremu so bili izpostavljeni Tiverci, Volinjci, Poljani in Severjani, da so se ta plemena umikala nazaj, do Karpatov, za Pripet, za Sulo in Desno, tlačila pred seboj druga in s tem se je začel ruski narod zopet gibati in se pomikati v severni in severnovzhodni smeri proti Fincem; kos za kosom je bila finska zemlja od Rusov zasedena in naseljena; poleg Vjatičev, Krivičev, Severcev in drugih so se udeležili tega glavno novgorodski Slovani v smeri k obvodju Onege, Dvine, Vičegde, Pečore, Kame in Vjatke. To je bila glavna črta ruskega razvoja tje do konca tatarske sužnosti.

Poleg teh zunanjih sprememb se je zgodila med tem tudi v notranjem življenju ruskega naroda nova velika sprememba: na mesto starega plemenskega življenja je stopilo krajevno. Stare plemenske enote so se razdrobile in počasi prešle v nove večje pokrajinske oblike, ki so se tvorile okoli knežjih vlad, obenem pa se je počasi začela tudi velika nova delitev ruskega naroda, ki je celo vrsto starih plemenskih enot združila v tri velike rodove, razlikujoče se med seboj po jeziku, notranjem življenju in šč̆asoma tudi politično. Kako se je to godilo v podrobnostih, je nedognano in sporno; podrobnejša razlaga — ki je pravzaprav bodoča naloga ruskih zgodovinarjev, jezikosloveev in narodopiscev, tudi ne spada sem. Niti sloviti posius A. Šahmatova še ni v tej stvari zadnja beseda; za sedaj vemo samo to, da so se v teku tatarske sužnosti stare plemenske enote družile deloma vsled notranjega razvoja, deloma vsled zunanjih vzrokov v tri velike skupine in sicer na jugu (glavno med Sanom, Pripetom in Dnjeprom) v malorusko, v katero so očividno prešli stari Poljani, Drevljani, Volinjani, Duljebi, Tiverci, Uliči, del Severjanov in ostanki zakarpatskih Hrvatov s Srbi, na severu v velikorusko, sestoječo glavno iz novgorodskih Slovanov, Vjatičev, Krivičev in dela Severjanov, na zahodu pa v belorusko glavno stari Dregoviči, Radimiči, del Drevljanov, Krivičev in ostanki Litvinceev). Ob tem času so nastajala tudi znana zemljepisno politična imena: Mala Rusija, Bela Rusija (kaj pomeni tu beseda "bela" ni dognano) in Velika Rusija. Maloruska skupina je ostala jezikovno najčiša, manj beloruska, kjer je na spojitev vplivala politična združitev pod Litvo (od konca XIII. stol.) in pozneje od XVI. stol. mogočni vpliv poljski. Jako raznovrstni so bili temelji velikoruske oblasti; toda tu je zopet nenavadno mogočno učinkoval vpliv bodočega centra cele Rusije — Moskve.

Vkljub temu pa so seveda bile in ostale vse tri skupine veje enega naroda. Bile so jezikovno sosedne, bile so preozko zvezane med seboj vsled politične usode na pr. pred vsem vsled odpora proti Tatarjem, pozneje tudi vsled združenja pod moskovskim žezlom), predolgo so imele enotno vero in literaturo, da bi jih vkljub omenjenim razločkom ne pripoznavali vse skupaj obenem za edini narod ruski.

V daljšem zunanjem razvoju vidimo sledeče glavne stopnje.

Slabo je prodiral ruski narod proti zahodu, zakaj tam so prebivala med njim in med morjem skoncentrirana litvolotiška plemena in dalje proti jugu močno poljsko pleme. Rusi se tod niso pomikali — nasprotno, v onem času je doživel ruski življ mnogo škode in tukaj mu je grozil tudi pogin bodisi vsled napredovanja Litve, bodisi pri prodiranju Poljske na vzhod, kamor je usoda Poljake vodila in silila, zakaj na zahodu so jih silno pritiskali Nemci. Tako lahko umemo, zakaj je na Bielensteinovih mapah ruskolotiška meja iz XIII. stol. skoro ista kakor danes — in zakaj je pri tem zahodna ruska oblast prožeta s poljskim življem.

(Nadaljevanje prihodnjič).

Jure.

Spisal **Ivan Cankar.**

(Konec.)

"Ampak zdaj poznaš pot, zdaj pojdeš lahko sam.... čemu pa bi te redili drugače?"

"Sam?" je vzkliknil Jure tako veselo, da se je prestrašil svojega glasu: zakaj srce mu je svetovalo prijazno: "Ne izdaj se, Jure, ne izdaj se!"

"Nihče te ne bo ukradel, le ne boj se nikar!"

Jure se je pa tiho in hvaležno smejal neprijazni besedi.

"Saj pojdem sam!" je rekel, in skoro se mu je tresel glas, skoro ga je izdajal. "Sam pojdem, če tako ukažete, poznam pot!"

Na klancu, na razpaljenem, je Meta zasopla pod težkim bremenom, pod žgočim solncem.

"Pa zadeni, če hočeš!"

Naložila mu je še svojo butaro in Jure se je globoko sklonil v pasu; tako majhen je bil, da bi se začudil človek, če bi pogledal od daleč: "Dvoje butar se ziblje na klancu, človeka pa ni pod njima!"

"Ali težko nosiš?"

Malo je počakal Jure, preden je odgovoril; zakaj ne samo na ramo in na pleča, tudi na prsi in na sapo sta mu tiščali butari.

"Lahko nosim!" je rekel.

In nič ni lagal, zakaj njegovo srce je bilo veselo.

Pred vasjo je Meta vzela svojo butaro in jo je zadela na glavo.

"Da ljudje ne bodo brusili jezikov!"

Jure pa je komaj čutil, da je bilo breme lažje; kakor v sanjah je hodil, ves poln velikega, čudolepega upanja. Skozi vas sta šla, pa so gledali in kazali nanj, spogledovali so se in so se smejali.

"To je tisti!"

"Župan je dobro ukrenil .... grešnik in beračica!"

"Ampak redili ga bomo vendar .... na občinske stroške!"

"Na naše stroške!"

In oči, naperjene nanj, so bile sovražne.

Jure pa ni vedel sovražnih pogledov in tudi ni slišal zlovoljnih besed. Udaril bi ga lahko zlovoljnik na glavo, na tilnik, Jure pa ne bi rekel nič in bi se tiho nasmehljal.

Prišli so paglavci, zgrnili so se vsenaokoli. Prihitela je prešerna beseda, priletel je oster kamen.

"Petelin! Petelin! Petelin!"

Juretova butara se je zamajala, ampak Jure se je smejal v svojemu srcu in je šel dalje tako mirno in lahko, kakor da bi šel skozi gozd.

"Ne morejo!" je rekel iz veselega srca tako naglas, da je zganil z ustniemi in da so se mu lica resnično zasmejala.

Ne mogli bi ukrasti, niti obsenčiti bogastva, ki ga je bil poslal sreu Bog v svoji milosti.

Bilo je poldan, ko sta stopila v črno izbo; Jure je bil poten in truden, sopel je hitro, sunkoma. In vse njegove misli so hrepenenele, da bi že dan minil in da bi že minila noč in da bi že zazvonila tista ura, ko bi se napotil sam: v cesarstvo božje, v svoj dom in k svojemu očetu....

IV.

Dolg je bil dan in dolga je bila noč v zatohli, črni izbi. Jure se je vzdramil, ko je bilo še tako temno, da je komaj razločil okno. Ampak že se je prikazala v oknu črna mreža, belilo se je zunaj. S široko odprtimi očmi je gledal Jure, čakal je vdan, poln sladkega koprnenja. In ko se je nenadoma zasvetlikalo zunaj — zarja je trenila prvikrat z zaspanim očesom — je Jure vstal, da bi se napravil.

Pa se je vzdignila iz postelje kuštrava glava.

"Kam pa ponoči? Kam se ti mudi?"

Jure je legel in je zatisnil oči; ves je bil prestrašen.

"Glej, skoro bi se bil izdal, o Bog!"

Čutil je, ne videl, kako se je svetilo zmerom bolj, kako je že vesela zarja pogledala v izbo, slikala na sivo steno zlate podobe.

"Zdaj vstani!"

Vstal je počasi in leno, kakor da bi se mu nikamor ne mudilo, srce pa se mu je treslo od radosti. Vzel je svitek in vrv in kruh in je šel.

Skozi vas je šel počasi, s sklonjeno glavo in se ni ozrl nikamor. Čutil je časih na obrazu zlovoljen pogled, slišal je od daleč hudobno besedo, tudi paglavec je zabrizgal za njim skozi prste; ampak Jure se ni menil in ni poslušal; zakaj pot je bila kratka in je držala naravnost v paradiž.

Komaj je stopil na klanec, je vzdignil glavo, pomaknil si je kučmo na tilnik in je stopil hitreje. Tako je človek močnejši in svobodnejši, kadar ugleda v daljavi svoj beli dom. Globoko in težko je zasopel Jure, postal je vrhu klanca, ozrl se je z velikim in svobodnim pogledom.

Tam spodaj je ležala vas, tiha, uborna, dremajoča v nelepih sanjah. Tam spodaj so bili ljudje, sovražniki; tam spodaj je bilo življenje, je bila tujina. Kakor siva megla visijo nad vasjo neprijazni pogledi, neprijazne besede. Nanj gledajo temne, hudobne oči, ne dosežejo ga več; pesti se vzdigajo proti njemu, ne vidi jih več; ostro kamenje leti in pada pod klanec. Tam globoko spodaj je vse, kar je bilo nekoč; vse grdo trpljenje je tam, vsa srčna bridkost; in vse solze so tam in vse grenke noči...

Jure je vztrepetal, ko se je ozrl na vas, in se je hitro okrenil. In ko se je okrenil, je takoj pozabil na vas, na tujino in na vso bridkost. Urno preko lazov, urno preko polja, ob potoku, po mehkih stezah, proti gozdu, prijaznemu gospodarju. Zdaj ni postajal, ni se veliko oziral. "Čakaj ti name, rosna loka, čakaj ti name, potok, čakaj name, črni rak.... kadar bom težko nosil, kadar bom počival! Zdaj se mi mudi domov...."

Že od daleč mu je pošiljal gozd naproti hladno seneo, ljubezniv pozdrav. In komaj je dospel Jure do sence, komaj za klaftro je stopil vanjo, je že legel in je sklenil roke pod glavo. Tako se ovije otrok materinih kolen in ne čaka šele, da bi ga vzdignila v naročje.

Z velikimi očmi je gledal v nebo — in glej, nebo se je odprlo. Zmerom višje je koprnelo, zmerom širše se je razprostiralo in nenadoma je bilo, kakor da mu ni ne začetka in ne konca. Jure je strmel, ampak ni se mu zdelo, da je ugledal čudo; tako je koprnelo njegovo srce, tako je bilo zapisano in obljubljeno. In Jure je bil vesel, da se je izpolnilo vse, kakor je prerokovalo upanje njegovega srca.

Dolgo je ležal; in ko je vstal, je odsevala neizmernost nebes v njegovih svetlorosnih očeh. Nato se je napotil in je šel zmerom globlje v gozd; tiho in temno je bilo tam; le redkokdaj se je razmeknilo listje visoko v vejevju in zlata kaplja je kanila na temni mah. Tam ni bilo kolovoza, nikjer ni bilo steze, ki bi ukazovala plahemu človeku: "Tja pojdi, tam je tvoj dom!" Kakor ob božji roki je hodil človek, brez koprnenja in brez strahu, nem v čeznaturni radosti.

Zganilo se je v suhem listju na tleh, švignilo je po deblu navzgor, zašumelo je vejevju. Pobegnila je plaha veverica, stala je osupla na visoki veji.

"Nikar se ne boj!" se je nasmehnil Jure. In je občutil v svojem srcu: "Kaj ne vidiš, da je to moj dom kakor tvoj?"

V globeli je šumel potok, belo kamenje se je svetilo iz dna. Jure se je napotil po mahoviti rebri nizdol, ker je bil žejen; toda postal je nenadoma ves osupel. V potoku je zašumelo, zaškropilo je srebrno; kopala se je mlada srna, v gibkih skokih se je prikazala iz sence. Jure je obstrmel in je ves vztrepetal od sladkosti. Tudi srna ga je ugledala, planila je iz potoka, pobegnila ni.

"Kaj se ne bojiš? Kaj ne vidiš, da sva obadva doma?"

Gledala je nanj z velikimi svetlimi očmi in nič je ni bilo strah.

Tako je bil gozd prijazen z njim; dom ga je sprejel s tistim prisrčnim pozdravom, s katerim je bil Jure prišel....

Ko se je zibal na visoki veji in je gledal, kako se je listje narahlo premikalo ter se igralo s senco in lučjo, je ugledal nenadoma suho vejo pod seboj in obšla ga je nelepa misel.

"Glej, ničesar še nisem nabral, solnce pa je že visoko!"

Splezal je z drevesa in je nabiral, dokler ni bil kup visok in težak.

Pa glej, komaj je od daleč pomislil na tisto črno izbo, na tisto neprijazno vas, ki ni bila njegov dom, je seglo v njegovo sree kakor tema in mraz. In tudi gozd ga ni več gledal s tistimi prijaznimi očmi, tudi veverice ni bilo več, ne srne. Jure pa ni maral, da bi se z zlovoljnim sreem in s solznimi očmi napotil z doma.

"Saj bo dan kratek in tudi noč bo kratka; zatisnil bom oči in ne bom nič videl in nič slišal; jutri pa bo zarja še lepša!"

Tako se je tolažil Jure in je povezal butaro. Dolgo je iskal poti in ko je stopil iz gozda, se je zelo začudil. Solnce je stalo visoko in je sijalo žarko, kakor da se je dan že nagibal. Vse tam, lazi, pašniki, polja, vse je gorelo v zlati luči, tisti žarki in mogočni, ki se izliva pred večerom. In ta ko se mu je zazdelo, kakor da je poslušal rajsko tico ter zamudil dan in leto. Za črno seneo, tam je bil njegov dom; a v luči je gorela in šumela tujina. Ni mislil nanjo, pa je izginila kakor zmirom; in ko jo je nenadoma ugledal pred seboj, je bil ves prestrašen.

Prestrašen je bil; žarka luč mu je sklonila glavo; butara, prej kakor mehko perče v roki, je bila težka in mukoma je sopel pod njo.

"Saj bo jutri zarja še lepša.... do večera bom ostal jutri, do tihega; na mahu bom ležal, pa bom gledal v nebesa!"

In se je nasmehnil in je stopil tako lahko, kakor da ni bilo butare več in ne črne izbe in ne hudih ljudi.

Ob potoku je počival. Butaro je zvrnil v travo, pa je stopil v vodo varno in oprezno in je privzdignil kamen.

"Kaj si še tukaj?" Še zmirom, ti črnec?" se je zasmejal.

Rak pa je široko odprl škarje in je čakal.

"Saj ti nič nečem!" je rekel Jure. "Kaj groziš?!"

Jure ni zgrabil rak pa je zaprl škarje, pobegnil je in se je skril.

Dalje je romal z butaro, še trikrat je počival. Zakaj časih se mu je nenadoma čudno zazibalo pred očmi, kakor da bi strmel v prevročo luč, in kolena so se mu zašibila. Tedaj je urno zvrnil butaro raz pleča, ker je vzrasla kakor gora. Trikrat je počival, solnce pa je hitelo, prihitelo je že skoro do gozda. Jureta pa je bilo strah, ko je sopel pod bremenom zmerom nižje v vas. Sree je bilo zmerom bolj malodušno, v život pa mu je bilo mraz, dasi je bil vzduh topel in soparen. Daleč je bila tolažba, upanju že nedosegljiva; v večerno zarjo se je potapljal gozd, kakor senca je še pozdravljal, zatonil je za strmim klancem.

"Saj bo jutri še lepša zarja!"

Pa komaj je rekel, mu je bilo na jok in zvrnil je butaro raj ceste, pred vasjo, ki je gledala temna nanj.

Jure se je spomnil na veverico, na srno in na raka, spomnil se je tudi na črno izbo in je zajokal od bridkosti.

V.

Ko je počival pred vasjo in so mu tekle solze po licih, se je Jure nenadoma domislil.

"Lačen sem!"

Ozrl se je in se je razveselil.

"Glej, tam je vrt, tam so že zrela jabolka!"

Lepa rumena jabolka so visela tam in so ga pozdravljala.

Pobral je kamen, meril je dobro in je zalučil. Zamolklo je padlo v travo in Jure je skočil čez nizki plot.

Pa je prihitela kmetica.

"Jezus Kristus! Še griže so, pa že klati!"

In je priletel kmet za njo.

"Tisti je!"

Jure je stal in groza mu je stisnila srce. Lepo rumeno jabolko je ležalo v travi pred njim.

Nič ni rekel, nič ni vzkliknil; vzdignil je roke in že se je zgrudil na kolena.

"Tat!"

"Udari!"

"Še ne bevskne! Udari!"

Ob plotu so se prikazali paglavci; na vrt je skočil eden, skočilo jih je devet.

"Klatil je!"

"Kradel je!"

"Petelin! Petelin! Petelin!"

Juretu pa je bilo, sam Bog vedi kako; mahoma ni čutil več ne udarca, ne bolečine, tudi nobenega glasu ni slišal več; in se je spomnil v tihi radosti na veverico, na srno in na raka; in ko se je vzdramil ter se je ozrl, je bil sam. Na vrtu je ležal, na mehki travi in sladko mu je bilo kakor nikoli; tako bi ležal do konca. Ko se je vzdignil, pa je bil ves truden in opotekel se je. Spomnil se je tudi na butaro. "Kje sem jo pustil? Snoči sem jo postavil ob plot.... pa je nisem prinesel, še zmirom pač stoji tam, jaz pa sem spal!"

Ni več skočil, plezal je mukoma čez plot; in drevje se je zibalo in cesta je bila kakor voda — tiho so hiteli valovi.

Tam je bila butara, razvezana in razmetana. Jure je zbral veje in jih povezal; toda glej, butara je bila pač manjša, ampak tako težka, da je ni mogel zadeti. Prijel je za konec vrvi in je vlekel.

"Kakor razbojnik gre skozi vas!" je rekel kmet, ki je stal na pragu.

"Prav se mu je zgodilo, več ne bode kradel!" je rekla kmetica.

Pa je prišel mimo občinski pisar in je namršil dolge obrvi.

"Odkod pa ti, negodnik? In kakšen si?"

Jure se je obrisal z dlanjo preko čela in ko je pogledal, je bila vsa roka rdeča.

"Glej, kri!" je pomislil Jure.

"Kdo te je tepel?" je vprašal pisar.

"Vsi!" je odgovoril Jure.

"Čemu?"

"Ker sem jabolka klatil!"

"Drugikrat pa nikar ne klati!"

In pisar je šel dalje.

Ko je privlekel butaro do hiše, je popil Jure poln korec vode, nato pa je legel na plahto in je takoj zaspal. Ni slišal več zlovoljnih besed, ni čutil več roke, ki mu je otirala z mokro cunjo čelo in obraz. Sopel je hitro in glasno, misli njegove pa so umrle in so se vzdramile šele, ko je pogledala zarja skozi okno.

Vzdramile so se bolj bistre, bolj pogumne in dalje koprneče nego kdaj poprej.

Pogledal je proti oknu.

"Zarja vstaja, že mežika iz goste megle, že pozdravlja!"

Vstal je tiho in oprezno, hodil je po prstih; postal je časih in poslušal, če ni preknilo grgrajoče sopenje; odrezal si je velik kos kruha, vrvi in svitka pa ni vzel; nato je odpiral duri tako tiho in počasi, da ga je posvaril šele rumen žarek, ki se je zasvetil na steni.

"Ne odlašaj, Jure, ne mudi se predolgo; pozna je že ura, megla je že visoko!"

Odprl je in je zaprl in je stopil na prag.

Hitro je šel skozi vas, strahoma se je ozrl; če je ugledal človeka, se mu je stisnilo srce in ustnice so mu vztrepetale. Ampak samo odtod neprijazen pogled, samo odondod zlovoljna beseda — in vas je bila daleč zadaj, globoko spodaj, v megleni dolini. Zarja pa je sijala z vso svojo zlato glorijo na Jureta in njegov dom.

Urno je šel, poti ni čutil, klanca ni videl.... in zdelo se mu je, da razprostira dom svoje mogočne temne roke v ljubezniv pozdrav. In v prečudni, iz samih nebes poslani radosti je videl očeta, velikega svojega, vsegamogočnega, ki se mu je smehljal; in je čutil roko materino, ki ga je pobožala po licu: "Kaj so ti storili, ubožec moj?".... in je videl veverico na veji in srno v potoku in črnega raka, ki je odpiral škarje.... Tako je šel Jure domov k očetu.

* * *

Narastla je nekoč šumeča Bela in je vrgla na prod drobno telesce, nikomur poznano. Morda je bil Jure.

Prišel je nekoč v vas potepuh, nikomur poznan; prenočil je pod kozolcem, pred jutrom pa je zažgal županu hišo in hlev in je izginil. Morda je bil Jure.

Nekoč se je pripeljal skozi vas tako lep voz, kakor ga ljudje še niso videli. Peljal se je mimo ubožne hiše in gospod, ki je sedel v njem, se je razjokal. Morda je bil Jure.

Ampak nad gozdom, nad šumečim, sveti bleda zvezda; vsako noč sveti, ne gane se nikamor, ne pogleda nikamor drugam. Tam je pač Jure in gleda smehljaje na svoj prostrani dom....

Slovensko katoliško

podp. društvo ST. BARBARA 1901 **svete Barbare**

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 299, N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORINČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ. 528 Davson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku **Ivan Telban,** P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: **"GLAS NARODA."**

Kaj piše rumunski list.

"Independence Roumaine", kazoč na načela nacijonalne akcije, po katerih bi morala Rumunija začeti akcijo, četudi ne bi imela nobenih zahtev po ozemlju, samo v obrambo civilizacije in pravice, pravi: Pri takih načelih seveda ne gre za interese Rumuncev in rumunske države. Za nas pa so prve dolžnosti vzdržanje rumunske države, skrb za njeno veličino in procvit. Le za rumunsko stvar hočemo prelivati rumunsko kri. Tudi mi smo mnenja, da je treba prej premisliti upe na uspeh, predno zgrabimo za meče, in da ne smemo pahniti dežele v prepad.

Izjava bolgarskega ministra.

Radoslavov se je nasproti zastopniku "Tempsa" izjavil: Bolgarija mora natanko vedeti, kaj bo prinesla vojna, predno se odloči za novo vojno. Sedaj se vršijo le dvojna oficijelna pogajanja, eno s četverozvezo, drugo s Turčijo zaradi traške železnice. Armada je zopet pripravljena in Bolgarija je pripravljena za vse možnosti.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton Ohio.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUŽE, Box 105, Ely, Minn.
Zapisnik: LOUIS KOSTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421—7th St., Calumet, Mich.
PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN VOGRICH, 444—6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, štev. 1, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, štev. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, štev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošiljajo na **glavnega tajnika** Jednote, vse pritožbe pa na **predsednika** porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

ČLANOM IN ODBORNIKOM KRAJEVNIH DRUŠTEV V NAZNANJE!

Vse proteste, incijative, predloge in sploh vse uradne stvari oziroma dopise, ki se tičejo J. S. K. J. JE POŠILJATI GLAVNEMU TAJNIKU.

Najprej mora glavni tajnik vse pregledati, ker mi brez njegove vednosti ničesar ne natisnemo, kar se tiče Jednote.

Vse, kar bo on odobril, bo v našem listu pravočasno priobčeno.

Uredništvo G. N.

Črni idealist.

V globokih gozdih Tatre je kuhal Miha Zahor leto za leto oglje. Bil je to mladenič, ki je po leti le malokdaj zapustil gozd ter se je poredkoma bojazljivo spuščal z gor v dolino med ljudi. Že od rane mladosti je zrastel tako nekako s smrekovim gozdom ter bil po svoji postavi in svežosti podoben tatranskim jelkam, in le močno nerad je zahajal na semenj v trg. Hrupa in trušča ljudij se je mladenič bal, pač pa mu je bila prijetna godba, ropotajoč grom in cvilenje viharja v vrhovih smrek in jelk. Skozi prestiralo črne ogljene barve, ki je pokrivalo mlado lice, je prodirala zdrava rudečica, a globoke, modre njegove oči so mu žarele v mirnem, toda vročem ognju. V bližini ogljarnice se je vila v ovinkih cesta, pregrajena semtertje z lesenimi mostiči, pod katerimi je šumel bister potok. Stekal se je navzdol po strmi dolini; na desno in na levo sta se vzpenjali kvišku strmi, s smrečjem obraščeni rebri, slikovito dvigale se nad propastjo skale. Potok je imel dkaj opraviti, v svojem teku; ponekje je bil primoran, skakati raz skale ter je tvoril vodopad, poln pen in glasnega šuma. Mnogokrat je šel skozi to kotanjo, mnogokrat poslušal šum vodopadov. Dolinica nareja na človeka vtis čistote. Vse je tam tako jasno, prozorno, navzlic temu, da je barva gozda temnozelena. Voda, živa voda, razprašena po urnem toku v neštevilne brilante, bela cesta, prazniška obleka smrečja, dragocena vonjava gozda, nevelik sicer toda slikovit razgled, nad dolino ozka proga modrega neba, ej, to je krasota, to je vrhunec mičnosti slovenskih gozdov.

Slikovita kotanja, delo, navezanost na večno dotiko s prirodo, osamljenost in poetičen značaj ogljarjev ni bila surova kakor navadnih delavcev, pač pa je bila navdihnjena s prirojenim idealizmom. Ali ni s tem rečeno preveč? Da, bilo bi, ako bi se tikalo Nemcev. Tam je kaj takšnega bajka, poetična iznajdba. Pri nas pa je resnica. Pri nas se nahajajo idealisti tudi sredi surovih, neizobraženih, zanemarjenih, potlačevanih vrst naroda; mi imamo idealiste med drvarji, dninarji, postopači, da, celo med pijanci in tatovi. Naš človek je dobrosrčen, lahkomišljen in občutljiv. S temi tremi lastnostmi si je moči pojasniti vse čednosti in vse napake našega naroda.

Miha Zahor je prebil marsikatero uro s tem, da je ogledoval dim, ki se je mirno valil iz kope temnosivkastih klobčičih. Bil je zadovoljen s svojo usodo, zlasti ako se mu posrečilo kuhanje oglja ter našlo mnogo kupcev. Tako pridelan denar je nosil v pogorsko vasico, kajti tam je prebivala njegova mati in mlajša sestra.

Toda bajna krasota gozda je vzbudila v njem koprnenje po neznanih slasteh. Ni poznal predmeta svojih teženj, toda čimbolj je prihajal v leta, tem pogosteje je senčila žalost njegovo dušo; da, časi je tudi nezadovoljnost vskipela v prsih sina tatranske prirode. V glavi mu je zašumelo, sree močneje vtripalo, vsi njegovi čuti so se napeli ter se ozirali po predmetu, v katerem bi se mogli vtopiti. Gozd mu je bil puščava, samota, strašilo, mirni dim ogljenice se je prešerno dvigal proti nebu. In jasno nebo se mu je zdelo tako brezkončno, prazno, večno — ni moči si počiti, ni moči zbrati svojih mislij in občutkov. V takšnih trenutkih je pograbil prevzet koprnenja sekiro ter sekal, da je kar odmevalo po ozki kotanji, da je posekana jelka bolestno zastokala, da so mu otrpnile roke ter so mu stopile debele kapljice znoja na čelo. Utrujen težkega dela ter prevzet od nejasnih mu občutkov, je omahnil v visoko travo. Modri zvončki so se sklanjali nad njegovim čelom. Po gozdu je zapihljal tih vetrič — temne veje dreves so se zagugale — tajno, nepoizvedljivo njih šumenje je bilo podobno nejasnim težnjam mladeniča.

Tudi danes leži naš znanec v travi.

Velika grmada nasekanih drv nam priča o njegovi mrzlični marljivosti. Zopet je delal v vročnici nejasnih mu občutkov. Na semišču v trgu, v katerem je bil včeraj, je videl razločno prikazni nepoznanega mu sveta.

Gospodičem s paličicami, ovratniki, s školjkami ozaljšanimi škornji, se je nasmehnil v duhu. Toda, kadar je šla po ulici mlada deva, zlata gospodična, se je zagledal v to nenavadno prikazen z zavidnim očesom in sree mu je glasno udarilo. Sramežljivo se je ozrl po svoji črni srajci. V tesni gostilnici je bilo mnogo ljudi, prišedših na semenj. Vsedel se je v kot ter molče ogledoval na pol pijane tovariše, in v sreu se mu je zbudila želja po gozdnem zatišju.

Sedaj leži v travi in postave (bitja) s trga mu jamejo rojiti v duši. Modri zvončki se gugajo nad njegovo glavo metuli trepetajo s krili. V daljavi šumi slap potoka zmerom z enakim glasom, brez prenehanja, večno. To je slika njegovega življenja. A njegovo bistro uho vendar le začuti razliko med šumenjem nočnim in dnevnim. Veselo šumi potok po dnevu, zamolklo pa po noči. Po dnevu tolaži, spodbuja, po noči pa straši ter zible v spanec. In do tega jednoličnega šuma se pomeša časih tičje žvižganje. To ni dragoceno petje gozdnih pevcev, marveč melanholično žvižganje gozdnega samotarja. V naših visoko ležečih severnih gorah ne čuješ tičjih koncertov nižav; tu ne dobiš vlažnih bukovih dolin, skozi katere se leno pretaka z jelami in vrbami obrobljena reka. Tam so topli večeri, tople noči, tam je bujno, rodovitno polje. Tu v gorah bi niti ne bil primeren kraj za tisočeri krič srečnih krilatih pevcev; tu bi on le žalil ter očaščeval krasoto skalnate, visoko ležeče gore.... Kar se prilega veseli igri, se ne prilega sijajni drami. —

Mirni sen zapira mladeničeve trepalnice. Glava mu zleze z dlani ter se strklja v temni, zeleni, bujni mah na veliko pohujšanje žužka z dolgimi brkami, ki je bil komaj zmožen, zlezti izpod kostanjevih las mladeničevih. Žužek ves otrpel dvigne kvišku svoja tipala, otira si s prednjimi n[illegible] ter začuden ogleduje glavo orjaka, ki si drzne dramiti njegov mir. Na to pa se spusti urno v beg, pade z mahu med sveže, nepoznane mu doslej treske ter se prestrašen dela mrtvega, stisnivši si na leskeči trebuh vseh šest nog.

Mladeniču [illegible] se sanja živo o tem, kar je slišal še kot otrok od pokojne babice. Prikaže se mu vila, posuta z modrimi zvončki; na prsih ima kitico snežnih spomenčic. Mično, okroglo ročico drži dvignjeno nad glavico; nebeška zarja se ji razliva v brilantovih prodih iz velikih, prijaznih očij. Kako čarobno se nasmihavajo rudeče ustnice Na to pa položi svojo lilijevo belo roko v njegovo od oglja začrnelo dlan. Po vsem telesu ga potrese mraz slasti, kakoršne še ni čutil doslej, da, niti slutil. Izginejo vse tajne, nejasne težnje, — samo eden rokotisk bele, lilijeve ročice, samo eden — o Bog, kakšna slast je to! Dup, dup — na črnem konju pridirja knez v zlati bleki, z zvezdami na prsih; v roki drži meč, posejan z demanti. Gibčno seže s konjiča ter prime vilo kakor lahno peresce okrog pasu, vzdigne jo k sebi na konja ter jo pritisne na svoje prsi. Dup, dup — že ju odnaša črni vranec kakor vihar! Toda ko sta že zginevala v jegličevju, ozre se vila še enkrat nazaj po umazanem oglarju, in nebeška zarja se ji je razlivala v brilantovih prodih iz njenih očij.

Miha se sprebudi in — dup, — začuje sem od ceste topot konjskih kopit, med kateri se meša ropotanje voza. Izdere sekiro, zasajeno v panj, ter stopa otožen k ogljenici. Slast je izginila, pač pa se zbudilo koprnenje.

V grmovju se začuje šum, in pred Mihcem stoji mlada, gosposka deklica v popotni obleki. Lice ji gori, nedra se ji dvigajo, razburjena z urno hojo po strmi stezici. ki drži naravnost navkreber poleg v ugodnih ovinkih vijoče se ceste. Na okrogli ročici ji visi na rudečem traku slamnat klobuček s široko streho. Dolge kite ji vise po hrbtu, kitica svežih spomenčic zala njen zibajoči se životek.

Zahor obstoji. Ali so se marbajne sanje o prekrasni vili res spremenile v resnico? Saj ji uprav ta zarja sveti iz modrih očij. One in iste spomenčice zalšajo njene prsi! Obleka in postava ga spominjata na prikazni, ki jih je videl v mestu.

"Ali dospem po tej stezi na cesto, dobri človek?" je vprašala mladeniča.

Miha si pomenca z roko oči, kakor bi hotel odgnati prikazen. Oči, spomeničice, smeh, vse je takšno, kakor pred hipom. Samo obleka je manj fantastična, glas prirojen, močan, zvoneč.

Deva ponovi svoje vprašanje, toda še ostrejše, brez smeha. Oglar se zave; ropot voza mu je lahko pojasnil prikazen deklice; stopila je z voza spodaj v dolini ter si hoče prikrajšati pot s hojo po stezi, ki drži naravnost. To vse je naravno; v tem ni nič začaranega. Že večkrat je videl popotnike hoditi po tej stezici.

"Dospete, dospete!" ji odgovori naposled. "Za pol ure dospete poprej na hrib nego vaš voz, ako greste mimo moje oglenice." Po teh besedah zadene sekiro na ramo ter koraka naprej. Deva veselo stopa za njim; le semtertje poskoči časih na stran po kakšno gozdno cvetko. Ropot voza se je časih približal, pa zopet oddaljeval.

Dospeta k oglenici. Tam je stal mali Vezuv, črna, pravilno narejena kopa. Na vrhu se je valil mirno kvišku stolp sivega dima; obsevan z žarki poletnega solnca, je bil podoben preprogi iz sive, surove svile. Dim se je dvigal do gostih kron jelk ter se izgubljal v temnem jegličevju, kakor bi ga drevesa posrkala va-se.

"To je vaše delo?"

"Leto za letom."

"Ali vam ni dolg čas?"

"Časih mi je res!"

Miha je bil zal mladenič. Deva je sočutno pogledala njegovo od dima in oglja začrnelo lice ter gibčno, krepko postavo. Okrogel klobuk z nekdaj pobarvanimi, toda sedaj zakajenimi trakovi se je mično prilegal zali glavici. Deva je pogledala mladeniča, kakor pogledamo zalo drevo, slikovito skalnato razpoko, ali hrumeč slap. Todo v njem se je oživilo tajno koprnenje; sree mu je zagorelo; v prsih mu je gorel potlačevan požar, kakor v osrčju oglenice.

A do tega ognja in koprnenja, do te paleče bolesti se je pridružila slast onega fantastičnega sna o vili. Mali dekliči čevelj̆ček, nekoliko prašen, se je odbijal rezko od črne, z ogljem pobarvane zemlje in bela nogavica je tvorila veliko nasprotje s črnimi tlemi zemlje. Vsa jasna prikazen mičnega bitja je bila tem svetlejša in krasnejša, čim črnejša je bila zemlja naokrog. Zdelo se je, da je tudi sam oglar postal še enkrat tako črn poleg sijajne prikazni mlade deve.

Deklica je šla nekolikokrat okrog kadeče se kope ter radovedno poizvedovala, kako se kuha oglje. Pojasnil ji je, kolikor mogoče preprosto, kako se drva spreminjajo v oglje. Ko je izrekla deva željo: videti, kakšna je kopa od znotraj (podobna radovednost je lastna vsem otročjim značajem), je odgrnil z lopato kos pokrivala. Kajpada, zala deva ni videla tam nič posebnega. Niti dete ni zadovoljno s svojim lesenim psičkom, s pomočjo strune in mehirja hripavo laja. Pa prereže z nožičkom bel mehirček ter najde ondi samo motvoz in pločevino — toda psiček že ne laja več, že je postal žrtev otroške radovednosti.

"Ali imate stariše?" obrne deva svojo pozornost od oglja k oglarju. Na vsak način je bil zanimivejši, nego goreča kopa — toda odkriti zagrinjalo s človeške duše ni tako lahko.

"Imam mater. Oče je umrl. Tudi sestro imam tako mlado, kakor ste vi, toda ne tako nežno in zalo!"

Zarudela je. Kaj mu je vendar zletelo iz ust? Zdi se mu pa zares, da jo je razžalil; bojazljivo se ozre okrog in nekak čut negotovosti se mu pojavi v očeh in na licu. Ropot voza, ki je za nekaj časa umolknil, se je zopet bližal in naraščal.

Kako je obžaloval, da je nemara prestrašil, razžalil prikazen, ki je priletela kakor iz neba na črno oglarnico. Vse njegovo tajno koprnenje se je naenkrat uresničilo. V njegovi bližini se nahaja predmet, ki zalužuje, da bi človek koprnel po njem; krasotica, ki se je prikazala mladeniču v snu, toda še tam ne tako nežno, prijetno, prirojeno. Le vzemi knez ono vilo, z modrimi zvončki na megleni obleki! Tukaj le je krasna vila, polna življenja, z ognjenim svitom v velikih, modrih očeh.

Blizu, blizu! Kako prožna je njena hoja, kako bela njena ročica! Blizu? Nikakor! Daleč, daleč, črni sin.

Kako so gorele oči mladeničeve! Ručica je zmagovito prodirala skozi črni poprh oglja. Deva stopi k njemu, oh, z vsakim korakom, s katerim se mu je bližala, se mu je oddaljevala za tisoč milj.

"Z Bogom!" je dejala, pogledavši z velikimi očmi na zbeganega mladeniča, in prijeten smeh zopet zaigra na rožnatih njenih ustnicah, ko opazi, da je oglar žalosten. "Zahvalim za pojasnilo. Kadar vam bo dolg čas, stecite doli — Žuliceh je naše posestvo. Tam je dosti služabnikov, dosti gibanja."

Deva je stopila k njemu ter mu nudila svojo belo ročico. Ni se ganil, zroč pred se kakor pijan.

"Niti roke mi ne poda, ošabni oglarski puščavnik!" je rekla s šaljivim glasom ter še enkrat stegnila proti njemu roke. Ona je počivala tam na njegovi dlani kakor bela cvetka na črni prsti.

'To vzamem s seboj za spomin', je dejala preširno dekle, pogledavši na črni madež, ki ji je ostal na roki. Da, za kratkek spomin ti dete privilegovanega sveta! Prva vodica omije oni madež, prvi trenutek potlači spomin na oglarja v temno pozabljivost! Mogoče pa je, da spomin na tvojo belino, na tvoj zvoneč smeh in brhko postavo ne premine iz prsij pogorskega sina do hladne, otožne, pozabljene gomile brez križa.

Navkreber po stezi koraka gosposka hči. Ceveljček ji škripl̆je pri prožnih korakih, lahka obleka šelesti ob jegličevje. V goščavi, ki ji zakrije oglenico, obstane ter se ogleda. Zahor stoji pri kopi, oprt ob črno lopato — a evo, kaj je zablestelo v njegovi duši, kaj je pretreslo vse njegovo bitje? — Oči odhajajoče deve so se zasvetile in nebeška zarja se je v brilantovem produ razlivala ž njih.... Pravcata vila.

"Malvina, Malvina!' se oglasi s ceste polnozvočen moški glas. — "Tukaj sem, Albert", odgovori zvoneč glasek s tezice. Kočija obstoji. Na to pa zaropota še enkrat po z granitom posuti cesti. Slabeje in slabeje je odmeval topot konjskih kopit. Tišina. Veličastno se vspenjajo kvišku visoke jelke. Iz oglenice se vali dim ter se povznaša v stebru proti nebu. Izginila je vila ter ostala gola, črna istinitost po slikovitem snu.

Oglar pa stoji oprt ob črno lopato ter se ozira po stezi: na to pa opre svoj pogled v črno zemljo — toda tudi tam ni zapustila sledi stopinja lahke nogice, prašni čevljiček. Na golobičjih krilih je priletela čarobna prikazen, zašumela, zasijala, da je zopet zginila za zmerom.

Gozd zašumi od sprebujajočega se vetra, iz početka v daljavi, na to pa zmerom bliže in bliže.

Slap potoka šumi s svojim večnim petjem. Iz oglenice se vije temni dim ter se vsled vetra nagiblje z jedne strani na drugo. Pri njem veni vroče, mladostno sree. Kakor v osrčju oglenice tli potlačen ogenj ter ne more svobodno zaplapolati, tako se duši v prsih vroč čut, ki nikdar ne vsplapola na površje s plamenom. V nižino upada ter se spreminja v oglje sveti žar v plemenitih prsih — trušč krčme ter strup steklenice, to oboje je voda na ta sveti plamen. Nemara se pri trpki, bolestni smrti, v trenutku neslavnega, težkega umiranja, povspne potlačena duša še enkrat v višavo in pred njo se zaleseta v brilatnem produ nebeška zarja.

Goriški Mazzinijanec Špacapan pri Barzilaju.

Pri Barzilaju, ministru irredentovcev, so se oglasili trije zastopniki primorskih "odrešencev", in sicer: Angelo Scochi (Skok) iz Trsta, Fran Špacapan iz Gorice in Girolamo Gravisi iz Kopra. Špacapan je iz Gorice doma, sin slovenskih staršev, ki zna seveda popolnoma slovensko, je zašel v italijansko družbo in sedaj je zastopnik "odrešencev" v Italiji. Pred leti je izdajal v Gorici list "Liberta". — Imenovani trije "odrešenci" so podali svojemu ministru svoje želje in mu čestitali.

Tržaški namestnik v Gorici.

Namestnik baron Fries-Skene je bil pred kratkim zopet v Gorici. V poslopju okr. glavarstva na Travniku je sprejel zastopnike lokalnih oblasti in uradov. Obiskal je nato v spremstvu okr. glavarja barona Bauma rezervno bolnico Rdečega križa in se vrnil potem v Trst.

Namestnik se je mogel ob tej priliki znova prepričati o lojalnosti goriškega prebivalstva in njega vstrajnosti kljub vojnim grozotam.

Obsojeni zarotniki.

"Morningpost" poroča iz Kalkute:

V procesu proti zarotnikom je bilo do sedaj obsojenih 420 oseb. Proces se bo najbrže nadaljeval do konca tega meseca.

Minister Guesde o trajanju vojne.

Iz Le Havra poročajo: Jules Guesde, socijalistični minister brez portefeuilla, je odgovoril na vprašanje o trajanju vojne sledeče:

Tako jaz, kakor tudi moji prijatelji Malvy, Sembat in Thomas smo razmotrivali vprašanje o kmalošnjem častnem sklepu miru, ki naj nam da poroštvo proti vsem novim napadom in ki bo dal celemu svetu to sigurnost, da nikdar več ne bo prišlo do takega boja kakor je sedanji. Najkasneje v treh mesecih se mora odločiti usoda Evrope. Najkasneje koncem septembra bodemo videli jasno našo bodočnost. Boj topov bo utihnil pred energičnim zahtevami po miru. — Klerikalni nacijonalistični listi za zaradi tega odgovora jako ogorčeni in zahtevajo, da se Guesdeja izključi iz ministrstva.

Obdačevanje ruskih samostanov.

Listi poročajo, da namerava ruska vlada naložiti ruskim samostanom primeren davek za vojno. Znano je, da so tudi ruski samostani jako bogati. Sodi se, da bo nesel ta enkratni vojni davek 2000 milijonov rubljev.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:

Duhovni boj	—.60
Evangelijska zakladnica	—.50
Gospod usliši mojo molitev z pesebno velikimi črkami	$1.00
Ključ nebeških vrat	—.50
Jezus in Marija	—.40
Marija Varhinja	—.60
Marija Kraljica	—.60
Skrbi za dušo	—.60
Vrtec nebeški	—.40

POUČNE KNJIGE:

Abecednik slovenski, vezan	—.25
Ahnov nemško-angleški tolmač, vezan	—.50
Angleško-slovenski in slovensko-angleški slovar	—.40
Berilo prvo, vezano	—.30
Berilo drugo, vezano	—.40
Berilo tretje, vezano	—.40
Cerkvena zgodovina	—.70
Dobra kuharica, vezano	$3.00
Domači živinozdravnik	—.50
Evangelij	—.50
Fizika 1. in 2. del	—.45
Hitri računar, vezano	—.40
Katekizem vez. veliki	—.40
Katekizem vez. mali	—.15
Nemščina brez učitelja, 1. in 2. del vezano	$1.20
Občna zgodovina	$4.00
Pesmarica, nagrobnice	$1.00
Poljedelstvo	—.50
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan	$1.00
Postrežba bolnikom	—.20
Sadjereja v pogovorih	—.25
Schimpffov nemško-slovenski slovar	$1.20
Schimpffov slovensko-nemški slovar	$1.20
Slovenski pravnik	$2.00
Slovenska Slovnica, vez.	$1.20
Slovenska pesmarica 1. in 2. zvezek po	—.60
Slovensko-angleška slovnica, vez.	$1.00
Spisovnik ljubavnih pisem	—.40
Spretna kuharica, brošir.	—.80
Trtna uš in trtoreja	—.40
Umna živinoreja	—.50
Umni kmetovalec	—.50
Živrovnik, narodne pesmi, 1., 2. in 3. zvezek, vez., po	—.50

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Baron Trenk	—.20
Belgrajski biser	—.20
Beneška vedeževalka	—.20
Bitka pri Visu	—.30
Bodi svoje sreče kovač	—.30
Boj s prirodo	—.15
Božični darovi	—.15
Burska vojska	—.25
Cerkvica na skali	—.15
Cesar Jožef II.	—.20
Ciganova osveta	—.20
Ciganska sirota, 93 zvezkov	$5.00
Cvetke	—.20
Don Kižot	—.20
Dobrota in hvaležnost	—.60
Evstahija dobra hči	—.20
Fabiola	—.35
George Stephenson, oče železnic	—.20
Grizelda	—.10
Grof Radecky	—.20
Hedvika, banditova nevesta	—.20
Hlapec Jernej	—.60
Hubad, pripovedke, 1. in 2. zvezek po	—.20
Ilustrovani vodnik po Gorenjskem	—.20
Izlet v Carigrad	—.20
Ivan Resnicoljub	—.20
Izanami, mala Japonka	—.20
Izidor, pobožni kmet	—.20
Jama nad Dobrušo	—.20
Jaromil	—.20
Jeruzalemski romar	—.45
Kristusovo življenje in smrt vezano	$3.00
Krištof Kolumb	—.20
Križana umilejnost	—.40
Kaj se je Makaru sanjalo?	—.50
Lažnjivi Kljukec	—.20
Leban, 100 beril	—.20
Maksimilijan I.	—.20
Marija, hči polkova	—.20
Mati, socijalen roman	$1.00
Malomestne tradicije	—.25
Miklova Zala	—.35
Mirko Poštenjakovič	—.20
Na divjem zapadu, vez.	—.60
Na indijskih otokih	—.30
Najdenček	—.20
Na jutrovem	—.35
Na krivih potih	—.30
Na različnih potih	—.20
Narodne pripovesti, 1., 2. in 3. zvezek po	—.20
Naseljenci	—.20
Na valovih južnega morja	—.15
Nezgoda na Palavanu	—.20
Nikolaj Zrinski	—.20
O jetiki	—.15
Odkritje Amerike, vez.	—.80
Prihajač	—.30
Pregovori, prilike, reki	—.25
Pri Vrbčevem Grogi	—.20
Prst božji	—.20
Randevouz	—.25
Revolucija na Portugalskem	—.20
Senila	—.15
Simon Gregorčiča poezije	—.45
Stanley v Afriki	—.20
Sherlock Holmes, 3., 4., 5. in 6. zvezek po	—.80
Sveta noč	—.20
Srečolovec	—.20
Strah na Sokolskem gradu, 100 zvezkov	$5.00
Strelec	—.20
Sanjska knjiga, velika	—.30
Štiri povesti	—.20
Tegetthof	—.25
Turki pred Dunajem	—.30
Vojan na Balkanu, 13 zvez.	$1.85
Zlate jagode, vez.	—.30
Življenjepis Simon Gregorčiča	—.50
Življenja trnjeva pot	—.50
Znamenje štirih	—.30
Za kruhom	—.20
Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjeviča Rudolfa (Tragedija v Meyerlingu)	—.75

SPILMANOVE POVESTI:

1. zv. Ljubite svoje sovražnike	—.20
2. zv. Maron, krščanski deček	—.25
4. zv. Praški judek	—.20
6. zv. Arumugan, sin indijskega kneza	—.25
7. zv. Sultanovi sužnji	—.25
8. zv. Tri indijanske povesti	—.30
9. zv. Kraljičin nečak	—.30
10. zv. Zvesti sin	—.30
11. zv. Rdeča in bela vrtnica	—.30
12. zv. Boj in zmaga	—.30
14. zv. Prisega huronskega glavarja	—.30
15. zv. Angelj sužnjev	—.30
16. zv. Zlatokopi	—.30
18. zv. Preganjanje indijanskih misionarjev	—.30
19. zv. Mlada mornarja	—.30

TALIJA.

Zbirka gledaliških iger:

Brat sokol	—.25
Cigani	—.40
Dobro došli	—.20
Pri puščavniku	—.20
Putifarka	—.20
Raztresenca	—.30
Starinarica	—.20
Županova Micka	—.30
Idealna Tašča	—.20

RAZGLEDNICE:

Newyorške, s cvetlicami, humoristične, božične, novoletne in velikonočne, komad po	—.03
ducat po	—.25
Z slikami mesta New Yorka po	—.25
Album mesta New Yorka krasnimi slikami, mali	—.35
veliki	—.75

ZEMLJEVIDI:

Avstro-Ogrske, mali	—.15
Združenih držav, mali	—.15
veliki	—.25
Balkanskih držav	—.15
Evrope, vezan	—.50
Vojna stenska mapa	$1.50
Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wisconsin, Wyoming in West Virginia in vseh drugih držav po	—.25

OPOMBA: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici, ali poštnih znamkah. Poštnina je pri vseh cenah že vračunana.

SLOVENSKA LIGA

AMERIKANSKO SLOVENSKA LIGA — NAPREDNA — SLOVENSKA — LEVKUP, LEVKUP, LEVKUP V SLOVENSKO LIGO!

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Frank Sakser, predsednik, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Edward Kalish, tajnik, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
John Jager, blagajnik, 5241 Upton Ave. So., Minneapolis, Minn.

PODRUŽNICAM SLOVENSKE LIGE.

Člane Slovenske Lige obveščam tem potom, da bratje Trošti nikakor niso pooblaščeni prirejati shode in nabirati denar v imenu SLOVENSKE LIGE.

FRANK SAKSER,
predsednik Slovenske Lige.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

—o—

KRANJSKO.

V ruskem ujetništvu. Fran Javornik je vojni ujetnik v Taškentu, kakor je sporočil svojcem v Podhojnem hribu pri Velikih Laščah. — Fran Podržaj je pisal iz Skobeleva svojcem, ki žive v Želimljah, pošta Studenec (Ig). Njegovi ljudje so bili že v skrbeh zanj, ker ni bilo šest mesecev nobenega glasu od njega. Zdaj so potolaženi, ker upajo, da bo France še prišel domov. — Fran Strgar je sporočil svoji materi, ki stanuje v Ljubljani, da se nahaja z nekaterimi drugimi Slovenci vred v Samarkandu, ki leži blizu buharsko-ruske meje v topli Aziji. — Fran Požun je poslal prisrčne pozdrave iz Skobeleva svojim starišem, ki bivajo v Trebnjem na Dolenjskem. Piše, da je še živ in zdrav, česar so se skrbni stariši nad vse razveselili. — Fr. Fabjančič, desetnik 27. domobr. pešpolka, se je zglasil svojim starišem, stanujočim v Ljubljani na Sv. Petra cesti 43, iz Velska, ki leži v guberniji Saratov ob veličastni reki Volgi, po kateri plovejo od pomladi pa do zime parniki za parnikom in orjaški, po 500 čevljev dolgi ter po 100 čevljev široki brodi. Fabjančičevi niso že dolgo časa dobili nobenega glasu od svojega sina. Naposled je prišlo pismo od Franceta, da je še živ in zdrav, starišem v roke ravno za njih god. Lepšega voščila in vezila sin starišem pač ni mogel poslati. — Jakob Gruden se je pojavil iz Poljevoja svoji skrbni materi v Idriji, ki je bila jako vesela sinovega sporočila iz daljne ruske dežele.

Grmenje topov se ob primernem vremenu čuje na Bledu, v Škofji Loki, v Medvodah, v Logatcu, na ljubljanskem Barju in tudi na ljubljanskem gornjem Rožniku.

Dar za vojake. Mestna hranilnica ljubljanska je darovala za vojake na južnozapadnem bojišču svoto 2000 kron.

Odgovor ljubljanskega župana. Na ponižno vprašanje, katero so sprožili v "Slovencu" delavski krogi, odgovarja ljubljanski župan, da mu ni znano, da bi bila vojaška oblast ponudila mestni občini več železniških voz sladkorja po zelo nizki ceni in da je župan to nad vse ugodno ponudbo odklonil. Res pa je, da je aprovizacijski odsek nakupil že več vagonov sladkorja, tako da je v tem pogledu za mesto vse potrebno preskrbljeno.

Vsakdanja hrana. "Slov. Narod" piše: Šele v sedanji vojni smo spoznali, kako velike važnosti je intenzivno kmetovanje. Naša država, ki je vendar v prvi vrsti kmetijska, je imela in ima glede preskrbe človeške hrane še veliko večje težave, kakor pa Nemčija, ki je v prvi vrsti industrijska država. Vzroki temu pojavu so različni, a med njimi je — in ne zadnji — vzrok tudi ta, da kmetijstvo ni na tako visoki stopinji kakor na primer na Nemškem. Pojasnili smo to stvar že lani v posebnih člankih, a sedaj je takrat na naša izvajanja potrdila izkušnja, ki smo jo napravili med vojno. Medtem, ko vidimo pri industriji, kako hitro izrabi vsak napredek v tehniki, je pa pri kmetijstvu večinoma še vse pri starem. Zlasti mali posestniki gospodarijo še ravno tako, kakor so njih predniki. "Tako so delali moj oče, pa so izhajali, čemu bi jaz drugače delal", tako se sliši pogostoma na kmetih in mali kmetovalci se le v najmanjši meri poslužujejo tega, kar se je iznašlo in vpeljalo za kmetijstvo. Res, imamo vsakovrstne organizacije, pomanjkanje delavnih sil je povzročilo, da so ljudje začeli rabiti nekaj strojev, tudi umetna gnojila niso več neznana — ali o splošnem racijonalnem izkoriščanju zemlje in o dobri in racijonalni živinoreji še vedno ne moremo govoriti. Strokovnjaki so sedaj izračunali, da bi bili v naši državi lahko pridelali pet do šest milijonov metrskih stotov več žita, kakor se ga je pridelalo, če bi bili kmetovalci racijonalno izkoristili zemljo. V naši državi je še mnogo zemlje, ki sploh ni izkoriščena in tako se je v sedanji vojni videlo, da ljudje v mestih še za pošten denar niso mogli dobiti užitnega kruha, medtem ko je bilo mnogo zemlje neobdelane. Razni dogodki so nam pokazali, da je naše kmetijstvo zaostalo. Cene znajo ljudje še zviševati prav do oderuške višine, nihče jim ne more odrekati, da so "brihtni", ali pogoj za razumno, redno, racijonalno delo tudi v kmetijstvu je vendar le izobrazba. Brez izobrazbe ni napredka, tudi ne v kmetijstvu. Pač slišimo vedno hvaliti naš ljudskošolski zakon, a ta zakon je pravzaprav ostal za deželo le na papirju. Tudi slišimo govoriti o osemletni šolski obveznosti, a v resnici te za deželo nikoli ni bilo. No in če otrok na deželi dokonča šolska leta — o ovirah in težavah rednega pouka na deželi ni treba govoriti — potem je svoboden, potem je "fant" in pozabi čim prej mogoče, kar se je v šoli naučil. S tem, da zna fant čitati, pisati in računati, pa se kmetijstvo ne da povzdigniti. Družba, v kateri živi, ne pomnoži njegovih zmožnosti za kmetovanje, organizacije, katerim se pridruži, pa tudi ne ustvarijo v njem pogojev, da bi bil dober kmetovalec. Kmečki mladini se morajo dati duševne zmožnosti, da bo v stanu povzdigniti kmetijstvo.

ŠTAJERSKO.

Umrla je v Vojniku pri Celju v starosti 52. let Roza Brezovnik, rojena Vrečer, soproga zaslužnega nadučitelja in pisatelja Antona Brezovnika.

Ne v Maribor! Opotovano se je v zadnjih dneh opozarjalo po časopisih, da je mestni občinski svet sklenil, iztirati vse one, ki so se izselili iz južnih krajev semkaj. O tem iz Maribora pišejo: Ni nam povsem znano, čemu, iz katerih vzrokov je prišlo do tega koraka. Po našem mnenju bi do tega ne bilo treba priti, ker je prvotni vzrok odpravljen. Gotovo je tudi, da tu danes draginja ni nič večja, kakor po ostalih, severno od Maribora ležečih krajih, pač pa nasprotno, se nam dozdeva, da mora višje zgoraj, zlasti po Srednjem Štajerju, biti življenje še morda manj ugodno, kakor pa tukaj. V našem slučaju gre seveda v prvi vrsti za begunce iz Goriške in Istre ter Trsta, manj pa za one iz Dalmacije. Bila bi torej zelo hvaležna naloga "Goriškega odbora za begunce" (če je to pravi izraz) v Ljubljani, da se le-ta sklep če že ne razveljavi, pa vsaj izdatno ublaži. Treba pomisliti, da je mnogo beguncev iz vrst prve inteligence in z denarjem dobro založenih, večinoma pa obstoja iz delavskih in obrtnih krogov, ki so si tudi že tukaj pri nas poskrbeli zadostno zaslužka, tako da vsaj za svoje vsakdanje potrebe morejo dobro izhajati. Ves ta odlok mestnega občinskega sveta se nam zdi tudi iz splošno trgovsko-obrtnega stališča vsaj zelo čuden, saj dajejo ti priseljenci tako obrtnikom, kakor tudi trgovcem dosti zaslužiti in dvomimo upravičeno, da bi zlasti tem moglo biti tako ljubo, izgubiti kar na mah celo, veliko vrsto dobrih odjemalcev. Sicer pa ta korak kontrastira direktno s prejšnjimi koraki, ko je šlo za begunce s severa, v prvi vrsti iz Galicije, torej Poljake. Menimo, da bi morala biti častna dolžnost vsakega, pomagati ljudem z Goriškega itd. In če ima naš mestni svet vedno tako radodarno odprte roke za druge goste, ki nasprotno veljajo ali so veljali mestne davkoplačevalce lepe svote, nikdar pa dali zaslužka, razun par krčmarjem in kavarnarjem, bo pač tudi sedaj, upamo, v zadnjem trenutku vedel umevati težki položaj vseh teh beguncev, zlasti pa pojem človečnost in svoj nameravani korak izpremenil. Goriški in primorski zastopniki naroda bi morali v imenu prizadetih storiti potrebne korake pri vladi. Vsi moramo trpeti in potrpeti, vse drugo pa mora pasti v stran. Upamo, da ne igra pri tem morda še kaj drugega glavne uloge.

Kakšen red je to? "Grazer Volksblatt" z dne 23. julija piše, da ne vodi lipniška občinska uprava nikakšnega seznama o doseljenih beguncih in da torej na razna poizvedovanja po morebitni doselitvi ne more dajati prav nobenih pojasnil. To se menda res more zgoditi samo v tem slučaju, ki prav pošteno spominja na razmere ob času očaka Metuzalema! V interesu vlade bi torej bilo, da sama skrbi za to, da prične lipniška občina nemudoma sestavljati sezname o došlih beguncih. Na tisoče jih je tam in kaj je pač laže, kakor da more taka površnost dati temu ali onemu dobrodošlo priliko, se izogniti marsičemu. Na drugi strani pa so tam tudi ljudje, ki so svojce v splošnem, trenutnem vrvežu zgrešili. Kje jih naj pač njih zaostali iščejo, če občina noče ali pa ni v stanu dati pojasnil?! To je čuden red, ki mu treba posvetiti nekoliko več pozornosti. V poštev prihajajoče oblasti pa treba na ta nedostatek čim preje opozoriti, da se mu napravi konec.

Cene za moko. Namestnija razglaša, da veljajo dotlej, dokler se ne porabijo stare zaloge, dosedanje cene za moko. Iste znašajo v kupčiji na debelo od mlinove postaje za fino pšenično moko K 73.30, za pšenični zdrob K 97.30, za nemešano pšenično moko za kuho K 69.24, za krušno pšenično moko K 52, za rženo moko K 49.26, za ječmenovo moko K 49.26, za koruzni zdrob K 70.80, za polentno K 64.86 in za navadno koruzno moko K 48.85. V trgovini na drobno so seveda te cene višje.

Strašna nevihta. Iz Celja poročajo: V soboto 24. julija smo imeli tu strašno nevihto. Najprej je razsajal silen vihar, ki je pobil po hišah precej šip in napravil po vrtovih veliko škode. Nato je padala nekaj minut debela toča. O škodah, ki jih je napravila nevihta v okolici, še ni poročil.

Vlomilci. Z Bizeljskega pišejo: Ponočnih vlomov pri nas še vedno ni konec. Nedavno tega so poskušali uzmoviči svojo srečo pri trgovcu Andreju Frecetu; pregnal jih je gostilničar Hönigsfeld. Razume se, da vlada med ljudstvom precejšen strah.

Iz šolske službe. Deželni šolski svet je dovolil menjati službeni mesti stalni učiteljici Neži Hribernik roj. Kunej v Črešnjevcu in Milki Pirnat na konjiški okoliški šoli. — Stalno so vpokojeni: nadučitelj v Negovi Mihael Vreča, stalna učiteljica v Jarenini Ana Vauda, stalni učitelj v Slov. Gradcu Ivan Trobej in stalna učiteljica v Ljubečni Viktorija Zöhrer. — Ob priliki upokojitve je izrekel deželni šolski svet svoje priznanje šolskemu vodji v Turjah Josipu Topolovšku in učitelju Ivanu Trobeju. — Mesto stalne učiteljice je razpisano na Prihovi, trirazrednica, 3. plačilni razred.

KOROŠKO.

Grmenje topov se ob primernem vremenu sliši celo ob Vrbskem jezeru in na Križni gori pri Celovcu.

PRIMORSKO.

Italijanska strahovlada v "neodrešenih deželah". "Politische Korrespondenz" razpravlja v daljšem članku o početju Italijanov v tistih pokrajinah, ki so jim obljubili "osvobojenje", ter prihaja do zaključka, da so Italijani uveljavili pravo strahovlado. V italijanskih listih zavzemajo precej prostora poročila o usmrčenjih Avstrijcev. V Korminu, v Gradežu, v furlanskem Tržiču in v Kobaridu je bilo mnogo ljudi ustreljenih, zlasti v zadnjeimenovanem kraju je moralo prebivalstvo mnogo hudega pretrpeti. Italijani delajo povsod prebivalstvu silo ter odpeljavajo žene in otroke kot talce. Najbolj žalostne vesti so prišle iz krajev Lorenzo di Massa, Kopriva in Ločnik. Nič bojše se ne godi Italijanom na Tirolskem. V Boogu so zaprli Italijani mnogo rodbin in aktivnih državnih uradnikov; imenike teh oseb so kar seboj prinesli. V Aviji pri Ali Kantini so Italijani nekega trgovca ustrelili, vas Kasotto pa popolnoma oropali. Za koncentracijske tabore izbirajo Italijani najbolj nezdrave kraje. Zlasti je tak kraj Coleo d'Aranci na Siciliji. V Alessandrijo odvedena baronica Czerny iz Gorice je tam zblaznela in so jo morali spraviti v blaznico.

Okrajna posojilnica v Kobaridu ne uraduje, kakor mnogi primorski begunci domnevajo, pri Zadružni Zvezi v Celju. Tja je sicer spravila svoje stvari, potem pa so prenehala od nje poročila.

HRVATSKO.

Beli kruh v Zagrebu. Od 24. julija se smejo izdelovati in prodajati v Zagrebu zopet žemlje in bel kruh. Le izdelovanje takozvanega luksuznega peciva je še nadalje prepovedano.

Pomanjkanje rib na Francoskem. Iz Pariza poročajo: Počasi se opaža na Francoskem pomanjkanje rib. To dejstvo se pripisuje v glavnem delovanju nemških podmorskih čolnov. Pošiljatve iz Boulogne so se skrčile na eno tretino.

Dobra zemlja za farme

v Swigart okraju zapadnega Michigara. Največje ozemlje nove zemlje na izbiro v michiganskem slavnem pasu sadežev in detelje; prikladen za splošno farmarstvo, živinorejo, mlekarstvo, sadjerejo, perutninarstvo i. t. d. $10 do $30 aker: najboljša zemlja $18 do $20 aker. $10 do $50 na roko ter $5 do $10 mesečno za 40 akrov ali letne obroke. V bližini tržiče Chicago, Detroit, Grand Rapids. Pišite za ilustrirani katalog in mapo, 72 strani, zastonj. Vprašajte glede cenenih izletov iz Toledo in Chicago.

George W. Swigart,
lastnik, E.—1251 First National Bank Bldg. Chicago, Ill

Kje je KAROL ZALEZINA? Pred štirimi meseci je bival tu v državi Kansas in potem je neznano kam odšel ter se ni še nič javil. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se sam oglasi, ker sporočati mu imam več važnih stvari. — Alois Vene, Box 92, Gross, Kansas.
(2x 25&27—8)

Iščem svojega moža MARTINA PEZEDEREC. Sedaj je star 43 let in jaz ga že nisem videla 20 let. Doma je iz Podzemelja in pozna se ga po bledem obrazu, obdanim s črnimi pikami od smodnika; je velike in močne postave. Prosim cenjene rojake, če kdo ve kaj o njem, da mi poroča, ali naj se sam oglasi svoji ženi: Mrs. Bara Pezederec, 526 Utah St., San Francisco, Cal.
(24-26—8)

NAZNANILO.

Rojakom v **Kitzville, Minn.,** in okolici naznanjamo, da je

Mr. JOE ADAMICH

naš zastopnik, ki je pooblaščen pobirati naročnino za list "Glas Naroda" ter izdavati pravoveljavna potrdila.

Upravništvo Glas Naroda.

NAZNANILO.

Rojakom v državah Illinois in Wisconsin naznanjamo, da jih bo de obiskal naš zastopnik

Mr. FRANK MEH

cateri je opravičen pobirati naročnino za list "Glas Naroda" in izdajati pravoveljavna potrdila. Rojakom ga toplo priporočamo.

Upravništvo 'Glas Naroda'.

POZOR, KROJAČI!

Potrebujem dobrega krojača za stalno delo. Dobra plača. Več se izve pismeno.

A. W. Thiede,
Box 10, Durbin, W. Va.
(24-25—8)

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL,
1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

POZOR

naročniki v Conemaugh, Pa.!

Obveščeni smo, da je pričela tamošnja pošta s 1. avgustom dostavljati vse poštne pošiljatve naslovnikom na dom. Prosimo torej cenjene naročnike, da nam NEMUDOMA NAZNANIJO NATANČNE NASLOVE SVOJIH STANOVANJ, da zamoremo iste v imeniku popraviti in tako pošti omogočiti, da bode list našim naročnikom redno dostavljala na dom.

Upravništvo "Glas Naroda".

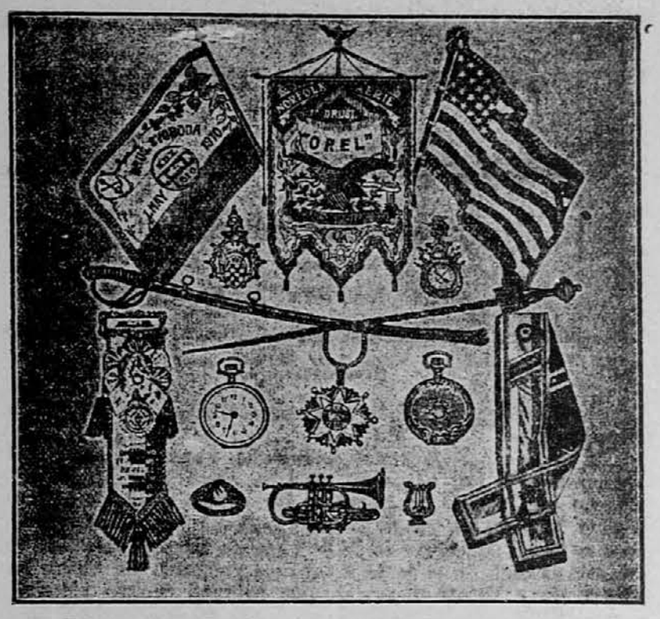

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandero, zastave, regalije godbene inštrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete uro, verižico, prstan itd., ne kupite prej nikjer, da tudi mene zaceno vprašate. Uprašanje Vas stane le 2c. pa si bodete prihranili dolarje.

Cenike, več vrst pošiljam brezplačno. Pišite pon!

IVAN PAJK & CO., Conemaugh, Pa Box 328

☞ "GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH. — NAROČITE SE NANJ!

Zdravje moč in krepost.

ZASTONJ

Zdravniška knjižica Kažipot k zdravju.

Ta knjižica pove enostavno, kako se nekatere bolezni, kakor je **sifilis** ali **zastrupljenje krvi, mozolji, kožne bolezni, stare rane, kapavica, živčna slabost, moška onemoglost, semenotok, mehurne in ledvične teškoče, nalezljive** in druge moške ter ženske bolezni na spolno-urinarnih organih, vspešno zdravijo **privatno doma** in z **majhnimi stroški.**

Pove tudi o našem vspešnem zdravljenju drugih bolezni, kakor so **nerednosti želodca** in **jeter, žolčnica, zapeka, zlata žila, revmatizem, katar, naduha** in slične teškoče.

ALI TRPITE

na katerem izmed sledečih simptomov: bolečine v križu, bolečine v zgibih, glavobol, izguba apetita, kisloba v želodcu, povračanje hrane, bljuvanje, žolčno riganje, nečist jezik, smrdeča sapa, izguba spanja, slabe sanje, slabost in nagla **razburjenost,** nervoznost in razdraženost, onemoglost ob jutrih, črni kolobarji pod očmi, sramežljivost in izogibanje družbe, nemarnost, bojazen in srčna tuga? — Ti simptomi so znamenje, da vaš telesni sistem ni v redu in da potrebujete zdravniških nasvetov in pomoči.

Naša **brezplačna knjižica** vam pove dejstva glede teh simptomov in teškoč; pove vam tudi o našem zdravljenju, ki pomaga moškim do **zdravja, moči in svežosti,** da so zopet **možje.** Zaloga znanosti je in vsebuje nasvete in podatke, katere bi moral znati vsak moški in vsaka ženska, posebno pa tisti, ki se nameravajo ženiti. Iz nje lahko spoznate vzroke svojega trpljenja in kako bi se vaše teškoče obvladale. Čitajte to knjižico, **kažipot k zdravju,** in okoristite se z njo.

Pošljite ta kupon še danes.

DR. J. RUSSELL PRICE CO., S 1000, 208 N. 5th Ave., Chicago, Ill.

Cenjeni doktorji:—Pošljite mi takoj vašo zdravniško knjižico popolnoma zastonj in poštnine prosto.

Ime .....

Stev. in ulica ali Box No. .....

Mesto ..... Država .....

Največ denarja iz Amerike se nalaga v

MESTNI HRANILNICI LJUBLJANSKI

v Ljubljani v Prešernovi ulici št. 3, Kranjsko.

Denarni promet koncem leta 1914 je znašal nad - 740 milijonov kron.

Hranilnih vlog nad 44·5 milijonov kron.

Rezervnega zaklada nad 1,330.000 kron.

Sprejema vloge vsak dan in jih obrestuje po

4½%

brez odbitka.

Nevzdignjene obresti pripisuje vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar.

Za varnost vloženega denarja jamči zraven rezervnega zaklada še mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in vso davčno močjo. **Izguba** vloženega denarja je **nemogoča,** ker je po pravilih te hranilnice, po rjenih po

c. kr. deželni vladi

izključena vsaka špekulacija z vloženim denarjem.

Zato vlagajo v to hranilnico **sodišča** denar **mladoletnih otrok** in **varovancev, župnišča cerkven in občine občinski denar.** Tudi iz **Amerike** se nalaga **največ denarja v to hranilnico.**

Naš dopisnik v Zjed. državah je že več let

FRANK SAKSER,

82 Cortlandt St., NEW YORK.

6104 St. Clair Ave., N. E. CLEVELAND, O.

Manon Lescaut
in
Chevalier Desgrieux.

Spisal: ABBE PREVOST.

Za Glas Naroda prevel: **G. P.**

14 (Nadaljevanje)

Prosil sem ga, naj odpre sam vrata ali pa naj mi da ključe, da storim to sam.

Ta nagovor ga je moral presenetiti, kajti zrl je nekaj časa vame, ne da bi kaj odgovoril. Ker pa nisem hotel izgubljati nadaljnega časa, sem se zopet oglasil jaz ter mu rekel, da priznavam njegovo dobroto, da pa je prostost največji blagor na svetu, posebno za mene, kateremu se jo je ugrabilo povsem krivično. Vsled tega sem sklenil, da si jo še v tej noči priborim. Da bi mu pa ne padlo v glavo klicati za pomoč, sem potegnil iz žepa pištolo.

— Pištola! — je vskliknil. — Vzeti mi hočete življenje kot plačilo za vso popustljivost, katero sem imel napram vam!

— Bog obvaruj, — sem mu odvrnil.

— Prepametni ste, da bi me hoteli spraviti v tak položaj. Jaz pa hočem biti prost ter sem tako trden v svojem sklepu, da je po vas, če se moj načrt izjalovi vsled vaše krivde.

— Kaj sem vam storil, sinko? — je zopet pričel s tresočim se glasom ter kot zid bledim obrazom. — Kakšen vzrok imate, da hočete mojo smrt?

— Nočem vas ubiti! — sem nestrpno odgovoril. — Če hočete ostati pri življenju, odprite vrata in ostala bova najboljša prijatelja. —

Na mizi sem videl ležati ključe in rekel sem mu, naj mi sledi kolikor mogoče tiho.

Prisiljen je bil udati se v svojo usodo. Tekom celega pota in ko je odpiral vrata, je stokal ter ponavljal:

— Oh, moj sinko, kdo bi si kaj takega mislil?!

— Tiho, oče, — sem večkrat ponovil. — Končno sva prišla do neke vrste zapaha, ki se je nahajal pred velikim uhodom. Že sam mislil, da sem prost. Stal sem za prednikom ter držal v eni roki luč, v drugi pa pištolo.

Dočim je odpiral, je odprl neki služabnik, ki je spal v pritličju vrata ter pogledal na hodnik. Dobri prednik je bil pač mnenja, da me bo mogel ta človek zadržati. Raditega ga je pozval, naj mu pride na pomoč. Bil je močan dečko, ki se je brez vsakega obotavljanja vrgel name. Tudi jaz nisem bil počasen in ustrelil sem ga skozi prsa.

— Vidite, to je vaše delo, oče, — sem rekel prednikn, precej ponosno. — A ne pustite se motiti vsled tega, — sem nadaljeval ter ga potisnil k vratom. Ni imel poguma, da bi se ustavljal. Prišel sem srečno ven in par korakov od uhoda sem našel Lescaut-a in dva druga najina prijatelja.

Bežali smo. Lescaut me je vprašal, če nisem slišal strel

— To je vaša krivda, — sem odvrnil. — Zakaj pa ste prinesli nabasano pištolo?

Kljub temu pa sem se mu zahvalil, da je bil toliko previden, kajti brez tega strela bi bil gotovo ostal v Saint Lazare.

Preživeli smo noč v neki gostilni, kjer sem se odškodoval za slabo hrano, s katero sem se moral zadovoljiti skozi tri mesece. — Kljub temu pa nisem mogel biti vesel, — kajti preveč sem mislil na Manon.

— Oprostiti jo moramo, — sem rekel svojim prijateljem. Le raditega samega sem hrepenel po prostosti. — Vas same prosim, da mi pomagate z razumom in nasveti, dočim sem jaz sam pripravljen tvegati svoje življenje.

Lescaut, kateremu ni manjkalo niti razuma, niti previdnosti, me je opozoril, da je treba delati "kot blisk." Moj beg iz Saint Lazare in nesreča, ki me je zadela pri tem, bo vzbudila splošno pozornost. Policijski predsednik me bo pustil iskati in njegova roka seže daleč. Če se torej nočem izpostaviti hujšemu kot je bil Saint Lazare, se moram skrivati par dni, dokler ne poleže prvi ogenj mojih nasprotnikov.

Ta nasvet je bil pameten, a moral bi biti tudi jaz ter mu slediti. Tako zavlačevanje, odlašanje pa ni bilo po mojem okusu. — Vsled tega nisem hotel obljubiti ničesar drugega kot to, da bom celi prihodnji dan prespal. Zaprl sem se v svojo sobo ter ostal v njej do večera.

Del tega časa sem uporabil v to, da sem koval načrt za oprostitev Manon. Prepričan sem bil, da je še veliko težje prodreti njeno ječo kot pa je bilo mojo. V tem slučaju se ni šlo za nasilje, temveč za zvijačo. Kljub napornemu premišljevanju pa mi ni prišla niti ena dobra misel. Vsled tega sem sklenil informirati se glede notranjosti bolnice.

Prišla je noč in prosil sem gospoda Lescaut, naj me spremlja. Pričela sva pogovor z enim izmed vratarjev. Jaz sem se izdajal za tujca, ki je slišal pohvalno govoriti o tem zavodu in pravilih, po katerih se vodi celo stvar. Vprašal sem za največje malenkosti ter je prišel konečno pogovor na administratorje, glede kojih imen in lastnosti sem se takoj informiral.

Odgovori vratarja glede tega zadnjega predmeta so vzbudili v meni idejo, do katere sem pričakoval uspeha in katero sem takoj sklenil udejstviti. Tako mimogrede sem vprašal, če imajo ti gospodje otroke. Ni mi mogel dati glede tega nobenega natančnega pojasnila, razven o nekem gospodu pl. T., ki je imel odraslega sina, s katerim je večkrat prišel v zavod. To mi zadostovalo.

Kmalu nato sem prekinil pogovor ter domov gredoč seznanil Lescaut-a z mojim načrtom.

— Domnevam, — sem mu rekel, — da ljubi mlajši gospod pl. T. kot vsak mladi človek, ki ima denar in ugled, zabave vsake vrste. On ne more sovražiti žensk ter tudi ne odkloniti prošnje kakega v ljubezenskih zadevah. Vsled tega sem sklenil, da ga zainteresiram za oprostitev Manon. Če je mož časti in čustva, mi bo poklonil svojo pomoč iz velikodušnosti. Če ga pa ne prevevajo taka čustva, bo vendar nekaj storil za lepo deklico, že v nadi, da bo dobil za to gotovo plačilo. Obiskal ga bom, — že jutri. Moj sklep me dela mirnega ter pričakujem najboljše!

Lescaut je priznal, da ima moja misel precej jamstva v sebi, da bo uspela. Dotično noč sem preživel veliko bolj mirno in potrpežljivo. Ko je prišlo jutro, sem se oblekel tako elegantno kot je bilo mogoče v mojih razmerah ter se peljal v izvoščeku pred hišo gospoda pl. T.

Obisk neznanca ga je nekoliko presenetil. Njegov obraz, njegova dvorljivost sta takoj zbudila v meni zaupanje in pričel sem upati najboljše. Da razvnamem njegova čustva, sem mu naslikal mojo ljubico in mojo strast do nje kot dve stvari, kateri je mogoče primerjati le med seboj.

Odgovoril mi je, da sicer ni še videl Manon, da pa je slišal govoriti o njej, če gre za isto Manon, ki je bila ljubica starega B. M. Brez dvoma je vedel, kakoršno ulogo sem igral v tej pustolovščini in da ga s svojo zaupnostjo še bolj spravim na svojo stran, sem mu povedal vse svoje in doživljaje Manon.

— Tako vidite, gospod, — sem končal, — da so najdražji interesi mojega življenja in mojega srca v vaših rokah. Nobene skrivnosti nimam pred vami, ker poznam vašo velikodušnost in ker mi daje enakost najine starosti upanje, da se skladata tudi najina nagnjenja.

Bil je videti sprejemljiv za to prostodušnost in laskanje. — Odgovor njegov je bil oni moža, ki pozna svet in ljudi. Rekel mi je, da šteje moj obisk med najprijetnejše dogodke svojega življenja, da ceni moje prijateljstvo ter da bo skušal zaslužiti ga s svojimi uslugami. Ni mi sicer obljubil, da mi vrne Manon, kajti njegov upliv je bil premajhen, vendar pa je rekel, da mi bo preskrbel sestanek z njo ter storil vse, kar bo v njegovih slabih močeh, da mi jo vrne v moje naročje.

Ta pogojna obljuba me je veliko bolj zadovoljila kot bi me popolna, kajti zmernost njegovih obljub je bila zame znak njegove odkritosrčnosti. Že obljuba, da bom videl Manon, je napravila, da sem mu moral biti hvaležen za vse večne čase in svojim čustvom sem dal izraza na način, ki mu je pokazal, da moj značaj ni slab. —

Nežno sva se objela ter postala prijatelja, brez vsakega drugega vzroka kot to, da najde človek človeka, ki mu je soroden ,v čustvovanju.

Dokaze svojega nagnjenja pa je gnal še naprej. Ko se je zamislil v moj položaj ter spoznal, da ne morem biti pri denarju, odkar sem zapustil Saint Lazare, mi je ponudil svojo denarnico ter silil vame, naj jo vzamem.

Tega nisem hotel storiti, a sem rekel: — To je preveč, dragi gospod! Če mi preskrbite sestanek z Manon, vam bom ostal hvaležen do smrti. Če mi pa daste to krasno bitje popolnoma nazaj, ni moja srčna kri dosti dragocena, da bi je ne žrtvoval za vas.

(Nadaljuje se).

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berte pl. Suttner

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim užitkom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga silo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehote pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkomalo: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najrajše poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Štajerski pisatelj **Peter Rosegger piše:** Sedel sem v nekem gozdu pri Krieglach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orožjem!" Prebiral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem zaželel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo je tudi v šolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spisali ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom ponudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostolje, ki bi šli žnjo križemsvet in učili vse narode....

Finančni minister Dunajewski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročajte jo pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

NAJBOLJŠA

SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA

Prirejena za slovenski narod, s sodelovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Cena v platnu vezani $1.00. Rojaki v Cleveland, O. dobe isto v podružnici Fr. Sakser, 1604 St. Clair Ave., N. E.

MODERNO UREJENA

TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSTNE TISKOVINE IZVRŠUJE PO NIZKIH CENAH.

° ° ° °

° ° DELO OKUSNO. ° °

° ° ° °

IZVRŠUJE PREVODE V DRUGE JEZIKE.

° ° ° °

UNIJSKO ORGANIZIRANA.

° ° ° °

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA, OKROŽNICE — PAMFLETI, CENIKI I T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St., New York, N.Y.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH. NAROČITE SE NANJ!

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Montani, Wyoming in Utah sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik,

Mr. OTO PEZDIR,

ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila.

Upravništvo "Glas Naroda".

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"Thi Bureau of Industries and Immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki so bili osleparjeni, oropani ali s katerimi se je slabo ravnalo.

Brezplačno se daje nasvete priseljencem, kateri so bili osleparjeni od bankirjev, odvetnikov, trgovcev z zemljišči, prodajalcev parobrodnih listkov, spremljevalcev, kažipotov in posestnikov gostiln.

Daje se informacije v naturalizacijskih zadevah: kako postati državljan, kjer se oglasiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s priseljenci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DRŽAVNI DELAVSKI DEPARTMENT
(State Department of Labor)
BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.
Urad v mestu New Yorku: 80 East 29th St., odprt vsaki dan od 9. ure zjutraj do 5. popoldne in v sredo zvečer od 8. do 10. ure.

POZOR ROJAKI!

Najbolj uspešno mazilo za ženske in moške lase, kakor tudi za moške brke in brado. Ako se rabi to mazilo, zrastejo v 6 tednih krasni, gosti in dolgi lasje, kakor tudi moškim krasne brke in brada in nebodo odpadali in ne osiveli. Revmatizem, kostibol ali trganje v rokah, nogah in križu v 8 dneh popolnoma ozdravim, rane, opekline, bule, ture, kraste in grinte, potne noge, kurje oči, bradovice, ozebline v par dneh popolnoma odstranim. Kdor bi moja zdravila brez uspeha rabil, mu jamčim za $5.00. Pišite takoj po cenik in knjižico, pošljem zastonj.

JAKOB WAHČIČ,
1092 E. 64th St., Cleveland, Ohio.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 20tih straneh in vsaka stran je 10½ pri 13½ palca velika.

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znamkah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželjeni atlas; Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ZASTONJ
deset (10) HASSAN kuponov
(IZREŽITE TA KUPON)

TEN TEN TEN TEN

Ta POSEBNI KUPON je vreden deset (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se ga predloži skupno z devetdesetimi (90) ali več rednimi HASSAN CIGARETNIMI KUPONI v kaki naših HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri

THE AMERICAN TOBACCO CO.,
Premium Dept. 490 Broome St., New York, N. Y.
(Ta ponudba ugasne 31. decembra 1915.)

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope $1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena $1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljatve tudi seda zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj $16.00 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.